

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (3124) 2010 FEBRUARY • VASARIS 2 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Ką turėtume parduoti?

Pasigirsta balsų, kad pasaulis virsta milžiniška prekyviute. Toks vaizdas susidaro stebint, kaip kasdien ir visur prasi-kiša globalinio pobūdžio reiškiniai, kaip didžiausias dėmesys daugelio krypta į ekonominius bei finansinius reikalus, į prekeivišką politiką valdžių, kurioms nebesvarbu po kokių spalvų vėliavomis prekiaujama.

VISUS žemynus, visas rases ir kultūras liečia besišvaistantis paradoksas – juo plačiau ir atviriau bendraujama ir prekiaujama, juo didesnė įtampa ima slėgti žmoniją. Įtampa ir kasdieniai rūpesčiai jau nebėra vien tik dėl vadinamojo “trečiojo pasaulio”. Ši politinė epidemija užgriebia jau ir pačius “pirmuosius” kraštus, ji toli gražu nebėra teritorinė. Prekyviečių mentalitetas ir tradicijos neleidžia nukrypti ar reformuotis, jei nori prekiaavimo sėkmės, neleidžia išdidžiai kelti galvas, jei nori parduoti ar ką nors pigiau nupirkti. Prie šito jau normaliu vadinamo reiškinio prisideda dar ir tai, kad vyksta intensyvus tautų maišymasis, kultūrų susiliejimas į kažkokį “avangardinį” pavidalą be rėmų. Šitoji maišatis po žmogaus lygiateisiškumo skraiste meta į bendrą, didėjantį katilą ir tas vertybes, kurios jokių būdu nepriklauso kokiai nors ekonominei sričiai. Patiekalas susidaro nei sotinantis, nei skanus. Mažom tautom betgi ir nuodingas, nes dingsta vertybės, kurios dar jas stipresnes palaikydavo. Toje išplatėjusioje prekyvietėje mažesniems kova sunki, nes kasdien pilna trimitavimo, kad neturėdamas ko parduoti tampa elgeta, nors ir puošniai apsirengusi. Tada visų kitų vertybių ir gėrybių reikšmė susitraukia iki minimumo. Tenka lyg susigėdus stovėti prieš paprasčiausią būtiną prekę, kaip dujos, nafta, energijos ištekliai ar kiti kokie grubūs reikmenys. Ir jokie mainai nebeįmanomi – aš tau duosiu meilės, tiesos ir žmoniškumo, diegsiu amžinos dvasinės kultūros už saują aukso. Deja, prekyvietėse žarstomos gėrybės ieško pirkėjų, o ne geros širdies. Jeigu jų per mažai čia, plečiamos teritorijos. O kad tai įvyktų, gaminamos raketos, siunčiami būriai karių žūti ir žudyti, kad prekyba ne tik išsilaikytų, bet ir klestėtų.

MAŽDAUG šitaip atrodo vadinamasis imperializmas, kuris nuo neatmenamų laikų pakaitomis tęsiasi per visą pasaulį. Neatrodė, kad kas nors galėtų greitai keistis. Atvirkščiai – išliepsnoja vis pavoingesni karų židiniai. Pati moderniausia ginkluotė pasaulį gąsdina visišku susinaikinimu. Antrasis pasaulinis karas aptariamas kaip vienas iš pačių žiauriausių žmonijos istorijoje. Tai turtum buvusi pamoka valstybių vadams stačiu kampu keisti savo politines orientacijas ir strategijas. Maždaug ta dings-timi buvo suorganizuotas naujas tarptautinis darinys – Jungtinės Tautos. Daug vilčių dėta, kai prie jų suplevėsavo kone viso pasaulio valstybių vėliavos. Deja, neišvairinti politiniai prekeiviai rezgė toliau savo planus. Tolydžio į viešumą išėjo aštuoni didieji, su kuriais turi atitinkamai skaitytis kelios dešimtys kitų. Iškilo vėl atviras pagarbinimas jėgos, kuria normaliai remiasi tik diktatorių valdomos šalys. Rodos, su demokratijomis tai neturėtų derintis. O vis dėlto veidmainiavimo neatsisakoma, nes to prekybai reikia. Ideologiniai skirtingumai pastumiami į šalį, nors dėl jų milijonai žmonių paaukojo savo gyvybes. Beprekiuojant viskuo į paviršių iški-lo didingoji Kinija, nepasiruošusi keisti savo komunistinės santvarkos, nebekreipianti jokio dėmesio į vakariečių pastabas dėl žmogaus teisių varžymo. Prekyvietėse pardavinėjamos prekės, ne politinės idėjos. Ne paslaptis, kad ir po kovos su terorizmu šūkiams, po nuostolingais bandymais kariniu būdu įgyvendinti demokratijas slepiasi prekeivių planai ir tikslai. Bėlika klausimas, kada pagaliau apsipirk-sime?.. ČS

Šiame numeryje

Žmogus vertybių kaitoje (Tęsinys) – 2 psl.

“Ji vėtroj ir žiemą žaliuos” – 4,8 psl.

Pasaulio vandenynais su Lietuvos vėliava – 8 psl.

“Apjuoskim Lietuvą” – 9 psl.

Sveiki įpročiai – nauda ir žmogui, ir valstybei – 11 psl.

Karaliaučiaus srities vaikų festivalis – 12,13 psl.

Manoji Laplandija – 13 psl.

Dvylika sakalų ir sesutė

Nepriklausomybės akto signataro Algirdo Patacko kalba, pasakyta iškilmingame seimo posėdyje, skirtame Laisvės gynėjų dienai paminėti

Parlamento gynėjai savanoriai iškilmingoje rikiuotėje Lietuvos seimo rūmuose sausio 12 d. Ntr. O. Posaškovos iš Lietuvos respublikos seimo tinklalapio

Kas mes būtume be Sausio 13-osios? Beveidė minia, klajojanti supermarketų dykvietėm, išplėstais vyzdžiais, reginčiais vien savojo *ego* sukurtus mirazus... Kas mes būtume be Kražių skerdynių, 1941-jų sukilimo, Romo Kalantos? Žmonių sambūris, uždarytas gimties ir mirties spąstuose, medituojantys vien ha-liucinuojančią gerovės vaivorykštę... Be Tėvynės, be tėviškės, be namų slenksčio... Kas mes būtume be jų, beveik bevaidžių kraujo lašo, pakrikštijusio mūsų sielas amžinam buvimui – prieš mane ir po manęs... Kokia trumpa mūsų atmintis – ar galime greitosiomis pasakyti nors vieną vardą ar pavardę žuvusio Kražiuose, sukilimuose ar pagaliau tą netolimąją Sausio 13-ją? Greitosiomis pasakyti, įvardyti?

Kas mes būtume be jų, reikliai ir rūšiai žvelgiančių į mus iš anapus – ar dar nepavirtote Sausio 16-osios minia, daužiusia ne tik langus, bet ir jų sielas, ir mūsų širdis. Sausio 13-ji ir Sausio 16-ji – tik trys dienos, bet tarp jų praraja... Kas mes būtume be kaltės jausmo prieš juos, išpirkusius mūsų dabartinį buvimą – skolon, jų gyvybės ir aukos sąskaita. Kaltės jausmo – kad ne tu jų vietoje, kad tebesi, kad tuščiai bėga tavo dienos, už kurias sumokėjo jie. Kas mes būtume be pavydo, kad jie jau ten, Amžinybėje, o tu

dar čia, paskendęs profaniškoje pilkųjų savo dienų tėkmėje, o akistatos su Raktininku – neišvengt...

Kas mes būtume be jų globos iš ten, iš aukščiau, jų visa apimančios, atlaidžios ir supratingos meilės mums, žemės kurmiams, iširusiems į savo suplėkusio gyvenimo urvelius? Kas mes būtume be jų vėlių nešamos vėliavos – geltonos, žalios gyvybės ir raudono kraujo spalvų? Be šitos iš istorijos glūdumų išnyrančios ir miglotos ateities ūkuose ištirpančios vėlių procesijos – kas mes būtume? Ir ar būtume išvis?

O dabar keletas žodžių apie kiekvieną iš jų: **Loreta ASANAČIČIUTĖ**, 24-rių. Dvylikos brolių, išskridusių sakalais į dausas, seselė. Televizija rodė ir rodė nekaltą nuogą mergaitės kūną, pervažiuotą tanko vikšrų. Jos draugė, irgi Loreta, taip pat buvo paglemžta vikšrų, bet liko gyva. Loreta – tamsiaplaukė, juodomis kaip juodosios nakties žvaigždės akimis, kiek įkypomis – jos tėvas buvo iš totorių. Olandų skulptorius Boetes'as sukūrė Indijoje jos paminklą iš granito. Deja, po vikšrais buvo ne šis granitas...

Virginijus DRUSKIS, 22-jų. Po sovietinės armijos mokėsi KTU. Vedė tik prieš metus. Pamatęs, kas vyksta, pasakė – “nesiduosiu žemina-mas...”. Ką jis norėjo tuo pasakyti, dabar nebesužinosi-

me... Nors buvo įvaldęs Rytų kovos menus, jų dvasią, krito pirmasis – kulka buvo greitesnė...

Darius GERBUTAVIČIUS. Pats jauniausias iš sakalų – dar neturėjo nei 18-kos. Keturios kulkos pataikė į kojas, penktoji buvo paskutinė. Tėvas per laidotuves pasakė: “Ačiū Dievui, gulės savo žemėje, ne afganistanuose...”

Rolandas JANKAUSKAS, 22-jų. Aukštas, stiprus. Iš KTU buvo paimtas tarnauti laivyne. Grįžęs, už poros mėnesių žuvo po ratais šarvuočio, kurį vairavo tie, su kuriais kartu tarnavo. Kilęs iš inteligentiškos šeimos. Tėvas, chorvedys, po sūnaus žūties parašys jam skirtą muzikinį kūrinį.

Alvydas KANAPINSKAS, 39-rių. Irgi atitarnavęs SA. Žuvo ne prie TV bokšto, kaip jo bendražygiai, bet Konarskio gatvėje, prie Radijo ir televizijos pastato – dabar ten mažas Kryžių kalnelis. Žmona pasakoja, kad jų šeimos laikrodis sustojo šeštą valandą ryto – kai krūtinėje amžiams įstrigusi kulka atėmė jos vyrui gyvybę, o jų šeimai – paprastos, žmogiškos laimės gali-mybę...

Algimantas Petras KAVOLIUKAS, 52-jų, pardavėjas iš Karoliniškių. Sausio 13-ąją, vidurdienį, sūnus Gintaras grįžo atostogų iš sovietinės armijos ir taksi iš geležinkelio stoties atskubėjo namo.

Nukelta į 3-ią psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:
\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 - rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - rėmėjo • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI” (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140. *Overseas* - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs (Agreement No. 40012376. PAP Registration No. 09408, CPM 1001760), and we thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

Reikia kitokių gelbėtojų

Šiandien lietuviai kitokie nei prieš devyniolika metų. Vieni jaučiasi drąsesni ir saugesni, negu anuometinės blokados mėnesiais, kiti – pikti ir nusivylę. Nelengva išrašyti receptą, ko reikia, kad dabarties išbandymų akivaizdoje būtų me ištvermingi, drąsūs ir viltingi. Kas galėtų suvienyti Lietuvos žmones ir tarsi magnetas trauktų prie tėvų žemės visus, norinčius šiandien išsivaikščioti?

Sausio 13-oji primena, kad šalia Vyčio turi būti kitas lietuivio sąmonei artimas simbolis – Rūpintojėlis. Lankydamasis Permėje, mačiau kelis Rūpintojėlius, nežinia kaip patekusius į šio miesto muziejų. Kažkas aiškino, kad Permė nuo caro laikų buvusi tremties vieta, ir tikriausiai tremtiniai atsiveždavo ar pasigamindavo šiuos jiems brangius simbolius. Rusai juos vadina *skorbiasčij Christos* – kenčiantis Kristus.

Jeigu lietuivio sąmoneje šalia Vyčio nebūtų stovėjęs Rūpintojėlis, tikriausiai nebūtų buvę knygnešių, nepriklausomybės savanorių, partizanų, Sausio 13-osios gynėjų. Juos palaikė tikėjimas, kad Dievas bet kokiuose išmėginimuose nepaais Lietuvos. Su šiuo tikėjimu žmonės dalyvavo visose mūsų laisvės kovose, pakėlė dideles negandas ir nenusivylė. Labai liūdna, kai mūsų dienomis šis brangus simbolis, kaip ir kiti sakralūs ženklai, kartais negerbiami, net išniekinami. Kas Lietuvoje galėtų apginti šiuos šventus ženklus?

Sausio 13-oji mums visada primins, kad juodžiausiomis Lietuvai valandomis jos laisvės sargyboje stovėjo žmonės, kurie tikėjo į Dievą ir mokėjo melstis. O gal, būdami Europos sąjungoje, šitai užmiršime? Neseniai, prisipažinsiu, turėjau liūdną išgyvenimą. Baigiantis metams vienas dienraštis aprašė, kaip šios vyriausybės ministeris pakliuvo į neaiškos reputacijos klubą ir tenai, tik įsivaizduokite, meldėsi, o gal net aptarinėjo valstybinės svarbos reikalus. Vienas seimo narys tą klubą palygino su *Ošo* meditacijos centru, į kurį kažkada buvo pakliuvę keli seimo nariai. Kitas seimo narys žurnalistas teisinosi ir tvirtino išsiaiškinsias, kurgi patekęs tas mūsų ministeris. Iš tikrųjų interneto laikais labai lengva išsiaiškinti, kas gi yra ta *Opus Dei* prelatūra. Ačiū Dievui, Lietuvoje yra ministrių, kurie meldžiasi, gal net eina išpažinties. *Opus Dei* – tai ne Merkinės piramidė ar *Ošo* meditacijos centras, bet Katalikų Bažnyčios institucija, tolygi bet kuriai vyskupijai. Jeigu ministeris padarė klaidą, apsilankęs *Opus Dei* maldos renginyje, tuomet gal klaida ir arkivyskupą šiandien pakviesti į seimą. Gal klaida ir melstis, kad Dievas laimingų prezidentę, seimą ir vyriausybę. Aš lenkiuosi prieš kiekvieną lietuvių, ypač valdžios vyrą ir moterį, kurie turi drąsos nesilankstyti pagal vėjo kryptis iš Rytų ar Vakarų, kurie išlaiko pagarbą mūsų tautos simboliams ir puoselėja vertybes, be kurių mes uždustume, sunyktume, išsivaikščiotume.

Baigdamas norėčiau dorų Lietuvos žmonių vardu kai ko paprašyti. Tautos išrinktieji vyrai ir moterys, kur Jūs meldžiatės ar nesimeldžiate, tai Jūsų sąžinės reikalas ir į tai niekas neturėtų kištis. Tačiau ar Jūsų priimami įstatymai saugos ir gins Lietuvą bei jos žmones, tai jau visų lietuvių reikalas. Gelbėkite Lietuvą kaimą, ypač jaunimą, kad jis nepaskęstų alkoholyje. Kelia nerimą, kai lengva ranka uždegama žalia šviesa Lietuvą žudančiam alkoholiui; pastarosiomis dienomis kelia nerimą lobistinės pastangos įtikinti seimą, kad Lietuvos kaimą išgelbės naminės fabrikėliai. Lietuvai reikia kitokių gelbėtojų. **Sigitas Tamkevičius**, Kauno arkivysk. metropolitas (Ištrauka iš kalbos, sakytos seime Sausio 13-osios proga)

Žmogus vertybių kaitoje

Tęsinys iš 4 nr.

Kun. dr. KĘSTUTIS RALYS

Filosofų darbuose žmogaus, besididžiuojančio savo protu, racionaliai tvarkančio savo gyvenimą subjekto, idėja keitė pasimetusio, kenčiančio individo, kuris yra privestas nuolatos rinktis ir nešti atsakomybės dėl savo pasirinkimo našta įvaizdis (1992). Aptardama F. Nyčės filosofiją L. Jekentaitė teigia: “Nietzshes išvalgos buvo pirmosios, dar ikifroidistinės psichoanalizės pamokos gelminiams europietiškos dvasios skilimams paaikškinti” (2007).

Šv. Ap. Petro ir Povilo šventovėje Švč. Mergelės Marijos Maloningosios stebuklingas paveikslas Ntr. autoriaus

Psichoanalitinė Z. Froido teorija vadovaujasi pozityvizmui artima mokslinio pažinimo samprata ir žmogaus dvasinį pasaulį aiškino ieškodamas natūralių biologinių jo mechanizmų. Kartu jis priartėjo prie iracionalizmo, nes subjektyvųjį pasaulį suprato kaip instinktyvių, iracionalių, nesąmoningų reiškinių visumą, slypinčią už sąmoningų žmogaus minčių, žodžių ir veiksmų. Kertinis Z. Froido teorijos principas libido (žmogaus lytinio potraukio energija, nesąmoningas žmogaus psichinės veiklos šaltinis) – gali būti nukreipiamas (sublimuojamas). Tai yra visi instinktyvieji potraukiai gali tapti kūrybinės energijos šaltiniais. Žmogaus moralinė sąžinė, jos branduolys – sąžinės, kaltės, atsakomybės jausmai – yra instinktyvių potraukių ir realybės konflikto padarinys.

Daugeliu atveju Z. Froidas buvo tipiškas švietimo filosofijos atstovas, tikintis protu ir žmogaus teise ginti savo natūralius poreikius nuo socialinių konvencijų ir priespaudos. Froido teorija yra dualistinė. Jis žmogų mato ne iš esmės blogą, bet valdomą dviejų vienodai stiprių priešingų jėgų – gyvenimas ir mirtis, meilė ir nesantaika, diena ir naktis, balta ir juoda. Rinkimasis tarp gera ir bloga yra pagrindinis žmogaus kelias. Tai rinkimasis tarp produktyvumo ir destraktyvumo, galėjimo ir negalėjimo, dorybės ir ydos. Pagal Z. Froidą destraktyvumas įgimtas visoms žmogiškosioms būtybėms. Gyvenimą griaujančios žmogaus jėgos atsiranda iš žmogaus jutiminių, emocinių, fizinių, intelektualinių sugebėjimų raiškos užblokavimo. Jeigu yra užkertamas kelias gyvenimui augti, tai užblokuotoji energija pasikeičia ir transformuojasi į gyvenimą griaujančią energiją. Destruktyvumas yra antrinė žmogaus galia, kuri pasireiškia tik tuomet, kai jam nepavyksta įgyvendinti savo pirminių galių (Freud, 2009).

Z. Froidas daug dėmesio skyrė visuomenės ir kultūros tyrinėjimams. Jis teigia, kad tiek individui, tiek visai visuomenei (arba žmonijai) gyvenimas yra sunkus išbandymas.

Todėl žmonės, jo manymu, ieško tikėjimo. Religija Froidui buvo kultūriškai sankciunuota iliuzija, socialinės kontrolės priemonė.

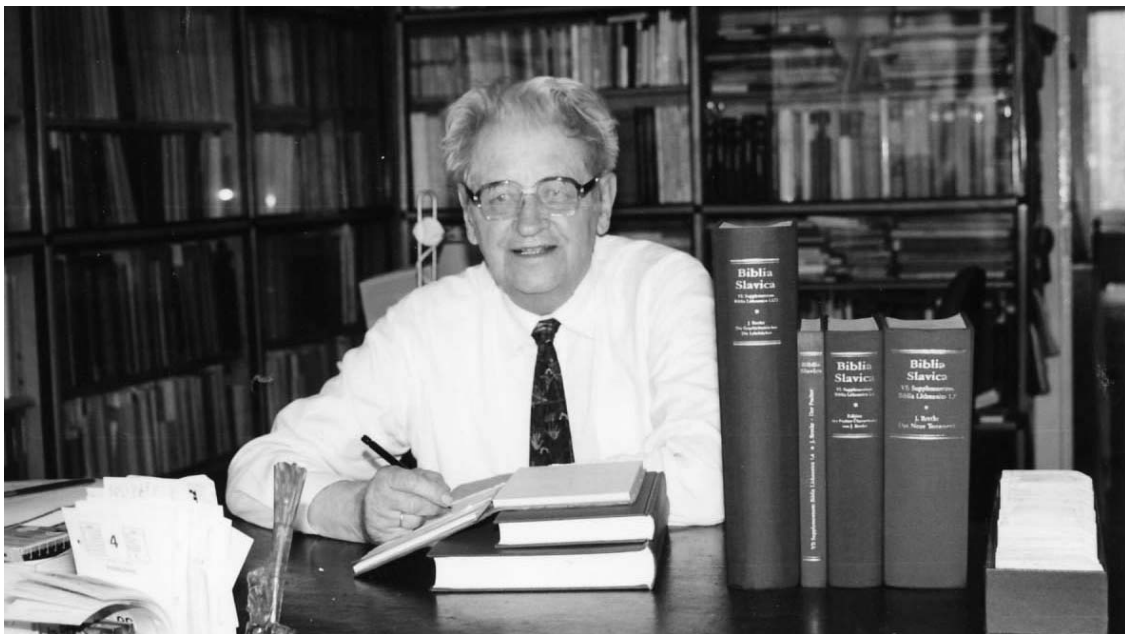
Iš esmės visas religinės praktikos formas – tikėjimą, ritualus, mistinius išgyvenimus, etinius normatyvus Z. Froidas traktavo kaip infantilumo bei neurozių išraišką³. Save jis apibūdina kaip “niekam tikusį” individą, su kuriuo dvasios nebendrauja ir kuris remiasi savo protu bei nėra patyręs stebuklų (Freud, 1992). Kultūros formavimasis remiasi suvaržymu ir atsiremia į iracionalų nerimą, baimę, kaltės jausmą, pagarbą autoritetui. Priešiškumą religijai galima susieti su istorinėmis kultūrinėmis psichoanalizės ištakomis. Sakralumo pojūtis to meto Europoje sparčiai nyko. Industrinė revoliucija griovė tradicines bendruomeninio gyvenimo formas bei vertybes, moksle neginčijamai įsitvirtino pozityvizmo ideologija.

K. Jungas buvo Z. Froido mokinys ir bendradarbis. Jis tyrinėjo neįsisąmonintų dinamių potraukių įtaką žmogaus veiklai ir elgesiui. K. Jungas manė, kad sąmoneje glūdi žymiai daugiau nei seksualumo ar agresijos potraukiai. Jis buvo įsitikinęs, kad žmogų veikia sąmonės vaizdiniai, kurie yra kilę iš žmonijos evoliucijos ir istorijos. Jie yra įgimti ir išsamesniam jų paaikškinimui K. Jungas panaudojo kolektyvinės sąmonės terminą.

Asmenybėje K. Jungas išskyrė tris, iš dalies susijusias sistemas: “Ego”, asmeninę sąmonę ir kolektyvinę sąmonę. “Ego” – tai sąmonės centras, jungiantis mintis, jausmus, atsiminimus, pojūčius, kurių dėka mes suvokiame save kaip žmogų, kaip visumą. Į “Ego” įeina ne tik vidinio, bet ir išorinio pasaulio suvokimas bei žinios apie jį. Iš esmės, tai yra sąmonė. Asmeninę (individualiąją) sąmonę sudaro ankščiau įsisąmoninti išgyvenimai, tendencijos, siekimai, kurie buvo pamiršti. Asmeninei sąmonei priklauso ir tie išgyvenimai, kurie nemalonūs, keliantys skausmą, ir buvo išstumti. Asmeninės sąmonės turinys nesunkiai vėl gali pereiti į sąmonę.

3. Z. Froidas oficialiai neigė religiją, nors pats buvo kilęs iš giliai tikinčios šeimos (savo žmoną rinkosi pagal visas judėjų tradicijas). Judėjų religijoje, priešingai nei krikščionybėje, seksualumas ir pokalbiai apie seksą nėra tabu. Toroje (vertimas į lietuvių kalbą prieinamas internete) nusakomos vyro ir žmonos seksualinio gyvenimo taisyklės, vyrams nedraudžiama turėti meilužių arba naudotis mokamo sekso paslaugomis, kai tam yra pagrindas, tai judėjų gyvenimo taisyklių rinkinys, kuris nusako, kaip reikia valgyti, kodėl negalima maišyti pieno ir mėsos produktų ir pan. Judaistinė doktrina jau nuo Maimondo (1232 m.) teigia kūno ir sielos, sąmonės ir materijos vienybę, tikėjimas derinamas su protu. Todėl galima prielaida, kad Z. Froido religijos suvokimas buvo visai nesuprantamas krikščioniškam Europos pasauliui ir patogiausias seksualinės libido teorijos paaikškinimas buvo visiškai religijos neigimas. Reikia pastebėti, kad Z. Froidas savo veikale “Kasdienio gyvenimo psichopatologija” netiesiogiai pripažįsta religijos simbolių prasmę ir reikšmę sau pačiam, kalbėdamas apie pasirengimą savo vyriausios duktės vestuvėms. Z. Froidas nupasakoja, kaip prieš vestuves, jis pats sudaužė daugybę indų. Savo poelgius jis paaikškina sąmoningų tradicijų laikymusi, ir teigia, kad indų daužymas per vestuves turi simbolinę aukos prasmę. P. Johnson (Žydų istorija, 1999, psl. 603-605), remdamasis Froido duktės Matildos laiškais teigia, kad Froidas buvo tikintis ir tuo labiau tikintis Tora. Gilus tikėjimas atėjo iš šeimos: tėvas – chasidas, motina – ultrachasidė. Nė vienas iš jo vaikų nesusituokė su kitataučiais. Kalbant apie psichoanalizę pagal žydų tradiciją galima teigti, kad atradęs ją Froidas virto iš gydytojo žiniuonių, paslapčių žinovu ir saugotoju. Žydų tradicijoje priimta, kad paslaptis galima atskleisti tik brandaus amžiaus žmogui. P. Johnson cituoja Z. Froido laiškus draugams, kuriuose pastarasis paaikškina savo teorijų naujumą: “Kadangi buvau žydas, aš buvau laisvas nuo prietarų, kurie kitiems trukdė panaudoti savo intelektą”. Arba “Aš dažniau jaučiau tarsi būčiau paveldėjęs neklusnumą ir visas aistras iš savo protėvių gynusių savo Šventyklą ir su džiaugsmu paaukočiau savo gyvybę už vieną didingą istorijos akimirką” (Žydų istorija, 1999, psl. 607).

(Bus daugiau)

Ižymusis akademikas prof. Zigmas Zinkevičius savo darbo kambaryje 2003 m., šiemet sausio 4 d. atšventęs 85-ąjį gimtadienį. Jo pagerbimas įvyko Lietuvos mokslų akademijoje sausio 7 d. Gausūs sveikintojai pabrėžė sukaktuvinio gyvenimą, skirtą gimtajai kalbai ir lietuvių kultūros garsinimui visame pasaulyje Ntr. V. Kaltenio

Dvylika sakalų ir sesutė

Atkelta iš 1-mo psl.

Duris atidarė juodai apsiengusi motina. Tėvą prieš keliolika valandų buvo pakirtusi kulka.

Vidas MACIULEVIČIUS, 25-rių. Nušautas į nugarą. Liko dvejų metų kūnelis Simukas.

Titas MASIULIS, 29-rių. Vienintelis kaunietis. Tarnavo laivyne. Sąjūdininkas, atsisakė sovietinės pilietybės. Liko trys seserys. “Gulėjo karste gražus kaip karalaitis...” – motinos žodžiai.

Alvydas MATULKA, 35-rių, iš tremtinių šeimos. Atvykęs iš Rokiškio, išklause Katedroje Mišias ir nuėjo prie Aukščiausios tarybos. Toluomoje – bet atrodė čia pat – pasigirdo tankų šūviai. “Jie šaudė žmones?!” – lyg paklausė, lyg apstulbo, pasakoja giminaitė. Ir susmuko ant žemės – plyšo širdis. Jaunam, sveikam, niekad nesirgusiam...

Apolinaras POVILAITIS, 54-rių, vyriausias amžiumi, kilęs iš Vinco Kudirkos giminės. Šaltkalvis, turėjo aukšines rankas. Jau buvo susidūręs su sovietų desantininkais, muštas Katedros aikštėj, per “bananų balių”. Šį kartą buvo ne bananas, bet kulka...

Ignas ŠIMULIONIS, 17-kos, moksleivis dvyliktokas iš Vilniaus. Iš juodai-baltos nuotraukos žvelgia vaikinukas labai lietuvišku veidu – tikriausiai šviesiaplaukis, tikriausiai strazdanotas... “Geležinio vilko” kuopos šaulys – tai skamba. Tačiau šįkart jaunajam šauliui neteko iššauti – jį patį priešą kulka pasirinko taikiniu...

Vytautas VAITKUS, 48-rių, kuklus ir darbštus žemaitis nuo Šilalės. Nušautas tiesiai į širdį.

Vytautas KONCEVIČIUS, 50-ies. Aukštos kvalifikacijos darbininkas. Jaunystė praėjo Sibire, ten žuvo tėvas, kapas nežinomas. Šešerių

metų broliukui motina pati savo rankomis iškasė duobę. Mirė nuo žaizdų ilgai ir sunkiai, visą mėnesį, kartu su juo kasdien mirdavome ir mes...

DULCE ET DECORUM EST PRO PATRIA MORI – kilnu ir garbinga už Tėvynę mirti. Tačiau pati mirtis atrodo kitaip: “...padaryti šie kūno sužalojimai: muštinės, traiškytos žaizdos kakle, pakaušyje, apatinėje lūpoje, su aplinkinėmis kraujosruvomis. Kaukolės skliauto, pamato ir

1991 metų sausio 13-osios parlamento rūmų gynėjai savanoriai pagerbti Lietuvos seimo rūmuose sausio 12 d.

Ntr. O. Posaškovos

veidinės dalies kaulų lūžimai, galvos smegenų suspaudimas su kraujosruvomis, daugybinių krūtinės, nugaros, liemens, žastų, alkūnės nubrozdinimai ir poodinės kraujosruvos, dešinės menties, dešinio raktikaulio, dalies šonkaulių lūžimai, diafragmos, abiejų plaučių plyšimai, masivi dešinės pusės pilvaplėvės kraujosruva, blužnies ir kepenų plyšimai...” (iš medicininio dokumento). Taip atrodo mirtis realybėje. Kitaip ji atrodo paminkluose. Ar mokame juos statyti? Ar mokame išlaikyti atminimą tų, kurie mokėjo už mus numirti. Mirti mes mokame, bet po to... Dar nepastatėme deramo paminklo PARTIZANUI, o jau pasigirsta raginimai statyti paminklą kolaborantui...

Štai šiandien jie čia, šitoje erdvėje, kartu su mumis. Jauna, nekalta mergaitė ir dvylika vyrų, daugiausia jaunų, nuo moksleivio iki penkiasdešimtmečio. Visi jie, išskyrus moksleivius, buvo paimti tarnauti į priešų-okupanto kariuomenę, kuri juos ir nužudė. Dauguma jų – tremtiniai ar iš tremtinių šeimos, likę gyvi po sibirų, bet tų pačių blogio demonų pasivyti tada, kai jau, atrodo, buvo paprastos žmonių laimės galimybė. Visi jie – iš pačių tautos

gelmių, liaudies, eilinių žmonių, nei vienos garsenybės arba, kaip dabar sakoma, elito. Ir visi jie – jau amžini, amžiams mūsų, mūsų tautos atmintį, ir liks ten, kol bus gyva tauta, ir pirmas požymis, kad tautos nebelieka, bus tas, kada jos atmintyje pradės nebeliekti jų atminimo.

Kartais išgirsti, o ypač iš tų, kurie išvažiuoja – kas ta tauta, kur ji, kas ją matė, ar tai ne išsigalvojimas, mokslinčių vaizduotės peršamas mirazas...? Atsakymas būtų – pažvelkite į šias nuotraukas, pažvelkite į jų palikuonis.. Štai ji, tauta! Jie, kurie sėdi čia, salėje, ir tie, kurie žvelgia į jus, į jūsų sielas iš aukštybių, jie ir yra tauta, jie ir yra įrodymas, kad tauta yra išties, o ne kieno nors vaizduotėje...

SAVAITĖ LIETUVOJE

Ekonomika nuosmukyje

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė sausio 28 d. pareiškė, kad šalies ekonomika vis yra nuosmukyje, tačiau jeigu pirmąjį šių metų pusmetį išsilaikys teigiamos tendencijos ir bendrasis vidaus produktas augs, bus galima tvirtinti, kad nuosmukis baigiasi. “Kol kas esame nuosmukyje – koks bus augimas, šiemet ypač, matysime artimiausią ketvirtį, ir jeigu pusmetį išsilaikome ties pozityvia padala, reiškia, iš nuosmukio išeiname”.

Statistikos departament vadovė taip pat pranešė mananti, kad Lietuvoje nuosmukis dar nesibaigė, tačiau šalies ekonomikoje jau galima įžvelgti atsigavimo ženklų. Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldijus Šarkinas spėja, kad bendrojo vidaus produkto (BVP) apimtys šiemet turėtų išlikti panašios kaip ir 2009 m., jo augimas turėtų būti apie nulį. Bankininkai sutaria, kad pirminiai duomenys apie ūkio augimą 0.1% per ketvirtąjį 2009 m. ketvirtį yra labai trapi ir tikslinant gali keistis.

Prokuroras neatleistas

Prezidentė Dalia Grybauskaitė generalinio prokuroro Algimanto Valantino veikla šiuo metu yra patenkinta, bet neatmetė galimybės, kad ateityje gali kilti klausimas dėl jo tinkamumo eiti pareigas, skelbia BNS. Generalinis prokuroras tvirtino, kad per susitikimą su prezidentė aptarta jau parengta ikiteisminių tyrimų terminų kontrolės tvarka. Taip pat, pasak A. Valantino, apkalbėti planai mažinti teritorinių prokuratūrų skaičių.

A. Valantino pareigybė susvyravo, kai seimas paskelbė, kad generalinis prokuroras nesugebėjo tinkamai organizuoti jo vadovaujamų institucijų darbo bei netinkamai vykdė teisės aktuose jam numatytas pareigas. Tai parlamentarai tvirtino atsižvelgę į seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto atliktą parlamentinį tyrimą dėl vadinamosios Kauno pedofilijos bylos tyrimo.

Komiteto išvados

Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto (TTK) atlikto tyrimo išvados tvirtinama, kad Kauno pedofilijos byla tirta aplaidžiai, o dėl pareigūnų neveikimo neužkirstas kelias dviejų žmonių nužudymui. Prokuratūra pagal savo kompetenciją skyrusi nepakankamai dėmesio vaiko teisių ir teisėtų interesų apsaugai užtikrinti, nebuvo imtasi skubių priemonių visuomenės informavimo priemonėse pasirodžiusiai informacijai, galinčiai paakenkti vaikui, pašalinti. At-

skleista ir vaiko teisių apsaugos tarnybų specialistų darbo trūkumai.

Seimas TTK nariams buvo nurodęs išsiaiškinti, ar kauniečio Drąsiaus Kedžio skundų tyrimas buvo atliekamas laikantis įstatymų reikalavimų, ar šis tyrimas nebuvo nepagrįstai vilkinamas, kokių veiksmų turėtų imtis valstybės institucijos, kad ikiteisminiai tyrimai vyktų operatyviau ir ekonomiškiau, įvertinti galimai egzistuojančias teisinio reguliavimo spragas.

Premjeras Moldovoje

Sausio 27 d. oficialiu vizitu Moldovoje lankėsi Lietuvos premjeras Andrius Kubilius. Skaitydamas paskaitą Moldovos laisvajame tarptautiniame universitete jis pareiškė, kad kitamet pirminkaudama Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO) Lietuva vienu iš pirminių darbų laikys nuo Moldovos nepriklausomybę paskelbusios Padnestrės klausimo sprendimą. Padnestrė yra vienas iš kelių “išaldytų konfliktų”, atsiradusių po Sovietų Sąjungos žlugimo.

Baimindamasi Moldovos prisijungimo prie Rumunijos Padnestrė nepriklausomybę paskelbė 1990 m., bet jos nepripažįsta nė viena pasaulio valstybė. *De jure* ji laikoma Moldovos dalimi, tačiau *de facto* yra nepriklausoma respublika su savo valdžios įstaigomis, policija ir valiuta. A. Kubilius sakė, kad šio klausimo sprendimas labai priklauso nuo Rusijos, kuri Padnestrėje dar yra dislokavusi per tūkstantį karių. Moldovoje Lietuvos premjeras pabrėžė, kad Lietuva gerbia Moldovos teritorinį vientisumą ir suverenitetą.

Tirs telkinį

Vyriausybė nutarė atlikti dar sovietiniais laikais atrasto naftos telkinio šalia sienos su Rusijos Karaliaučiaus sritimi strateginio pasėkmį aplinkai vertinimo (SPAV) ataskaitą. SPAV valstybė atliks savo lėšomis, privatus kapitalas prie darbų finansavimo pinigais neprisdės.

Planus dirbti Kudirkos-Kybartų plote pareiškė investicijų bendrovės Hermis Capital valdoma naftos gavybos įmonė Geonafta, tačiau jei bus nuspręsta jį žvalgyti, bus skelbiamas konkursas, kuriame galės dalyvauti visos naftos gavybos bendrovės. 1983 m. duomenimis, Kudirkos-Kybartų telkinyje gali būti apie 290,000 tonų naftos. Dalis telkinio gali būti Rusijoje, todėl su atsakingais šios šalies pareigūnais taip pat bus dirbama.

“Ji vėtroj ir žiemą žaliuos”

Kun. VACLOVUI ALIULIUI, MIC, 2009 m. buvo paskirta valstybinė Kalbos premija. Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisija šią nuo 2004 m. teikiamą premiją kun.V. Aliuliui paskyrė “už labdaringą veiklą Atgimimo priešaušriu ir jo laikotarpiu – katalikų periodikos organizavimą, taip pat už kūrybingą, moksliskai pagrįstą publicistiką, už liturginės lietuvių kalbos kūrimą ir diegimą, socialinio ir humanitarinio lietuvių kalbos žodyno brandinimą, jos sintaksės tobulinimą”. Premija buvo įteikta praėjusių metų gruodžio 10 d. Lietuvos valstybinėje filharmonijoje per kasmet komisijos rengiamą teminį Kalbos vakarą. Kalbos tekstas (tą vakarą skaitytas ne visas) buvo išspausdintas 12-ajame *Naujojo Židinio – Aidų* numeryje. Dėkojame leidinio redakcijai, leidusiai paskelbti mūsų savaitraštyje kun. V. Aliulio mintis apie katalikiškos literatūros puoselėtojus ir leidėjus, mūsų gimtosios kalbos vertę ir praradimus, jos atsparumą laiko išbandymams ir mūsų pačių aplaidumui.

Kun. Vaclovo Aliulio, MIC, kalba, priimant 2009 metų valstybinę Kalbos premiją

Sveiki gyvi, gerbiamieji lituanistikos paveldo globėjai ir visi gražiosios mūsų gimtosios kalbos bičiuliai bei bičiulės! Nuoširdžiai dėkoju gerbiama-jai Lituanistikos paveldo Komisijai už man paskirtą 2009 metų Kalbos premiją, įsteigtą Felicijos Bortkevičienės atminimui, ir šios šventės rengėjams, priglaudusiems dzūką Mažosios Lietuvos renginyje. Paskirtų litukų sumos trečdalis jau išseikvotas iš anksto – vertingos knygos tiražui pakelti. Kas liko, irgi eis panašiems tikslams.

Abejonės ir dvejonės

Kažkas suabejojo: garbioji Felicija Bortkevičienė nebuvo bažnytinis žmogus, o jos vardo premija – kunigui? Tokiam atsakiau: Felicija Bortkevičienė apie 1915 m. darbavosi kunigo Juozo Tumo-Vaižganto leidžiamo *Vilties* laikraščio ekspedicijoje. Priekaištaujantiems bičiuliams paaiškino: “Vis tiek tas kunigas dirba Lietuvai”. Laikui atėjus, ir Bažnyčia jos neatstūmė. Turiu tokio turinio metrikų kopiją: 1945 m. spalio 23 d. Troškūnų kapinėse palaidota Felicija Bortkevičienė, našlė po Jonui Bortkevičiui, 72 metų, rašytoja, mirusi Kaune spalio 21 d.; palaidojo kun. Povilas Kairys.

Nemenkai pats nustebau, pamatęs gražiajame šventės kvietime, kad patenku į renginį “Kalba Mažoji Lietuva” ir jis skiriamas (būsimo) Kristijono Donelaičio jubiliejaus programai paskelbti. Dzūkas Mažajoje Lietuvoje – kaip Poncijus Pilotas Apaštalų tikybos išpažinime! Tiesą sakant, manęs negąsdina, kad jubiliejaus programoje minimi asmenys (visi ar bemaž visi) yra evangelikų liuteronų dvasininkai. Turiu kuo maloniausią pusės amžiaus patirtį bendravimo su broliais liuteronais. Turėjau garbę 1967 (?) m. pakviesti Lietuvos liuteronų vadovus į talką kun. Česlovo Kavaliausko įpusėtam Naujojo Testamento vertimui, ir bendradarbiavimas buvo vaisingas. O ką sako istorija ir geografija apie mūsų genčių ryšius?

Istoriškai mažlietuviai ir dzūkai nesame tolimi, mūsų gyvenamų ar gyventų plotų smailaliai bemaž susisiečia, Seinai ne taip jau toli nuo Įsruties. Mažoji Lietuva dengė nuo užpuolėjų ir prispaudėjų Sūduvą ir Žemaičius, o Dzūkija – galiu ją pavadinti Didžiąja – gaubė visus pietinius ir rytinius Lietuvos pakraščius. Vieni ir kiti daug praradome žemių ir žmonių, žmonių ir žemių. Iš tikro mažlietuvių ir dzūkų laimėjimai ir pralaimėjimai – visos tautos ir viso krašto laimėjimai ir pralaimėjimai.

Kam ir už ką premija?

Padorumas reikalauti, kad imčiau dabar kuklintis ir purtytis: “Ką jūs, ką jūs, yra daug labiau už mane nusipelnusių!” Ir tai – tikriausia tiesa. Jeigu tik mano surinkti didžiajam Lietuvių kalbos žodynui žodeliai ir išbarstyti šen bei ten kalbos klausimais straipsneliai, matyčiau premiją kaip savo ausis. Bet suprantu, ir Jūs, Gerbiamieji ir Brangieji, puikiai suprantate, kad šia premija pažymimas ne kurio vieno, o apskritai Lietuvos kunigijos XX a. antros pusės įnašas į gimtosios kalbos puoselėjimą, ugdymą. Štai Vytautas Vitkauskas, nenuilstantysis žodžių lobyno kaupėjas, pagarbiai mini dešimtis kunigų, “visokiu oru” rankiojusių gyvosios kalbos posakius ir žodžius, o Zigmas Zinkevičius, kruopštusis kalbos istorijos tyrėjas, juodu ant balto pripažįsta didžiules kunigijos pastangas puoselėti lietuvišką žodį sovietmečiu ir tai, kad Bažnyčia buvo tapusi gimtosios kalbos gynėja ir skleidėja. Net ir

pogrindinės katalikų spaudos kalba švari, gyva, taisyklinga. Taigi nors premijos paskyrimas mane pirmiausia nustebino, paskui pradžiugino, bet galiausiai nepribloškė. *Vere dignum et iustum est*, įvertinant visumą.

Kaip klostėsi mūsų darbeliai?

Katalikų Bažnyčios Vatikano II Susirinkimas (1962-1965) paragino versti Šventąjį Raštą iš senųjų originalo kalbų, bendradarbiaujant įvairioms krikščionių bendrijoms, taip pat leido plačiai vartoti tautines kalbas liturginėse apeigose. To meto valstybinis režimas norėjo pademonstruoti, kad sovietų Lietuvoje Bažnyčia nėra visiškai beteisė, taigi leido

Kun. V. Aliulio, MIC, knygos “Vieno žasiaganio istorija” viršelis

įsteigti Lietuvos vyskupijų Liturginę komisiją ir rengti būtinas liturgines knygas ir Naujojo Testamento bei Psalmyno vertimą. Taip susiklostė, kad Vyskupai ir Vyskupijų valdytojai man pavedė vertimus galiausiai redaguoti, o šiandien Apvaizda leidžia vienam iš viso pirminio darbininkų būrio gyvam likusiam jų triūso įvertinimą priimti.

Leiskite išvardyti mūsų dirvos artojus – jau pašauktus į amžinybę prelatus, kanauninkus, monsinjorus, dekanus ir jokiais titulais nepažymėtus kunigus darbštuolius. Tai bus: Česlovas Kavaliauskas (Vievis), Antanas Liesis (Gulbinėnai), Leopoldas Pratkelis (Linkuva), Jonas Paliūkas (Tverai), Petras Palšis (Skuodas), Jonas Mintaučkis (Kaišiadorys), Marijonas Mykolas Petkevičius (Birštonas), Kazimieras Ambrasas (Leipalingis), Pranciškus Tamulevičius (Kaunas). Dėkoju Dievui už juos ir už vėliau prisidėjusį ir šiandien veiklą Vytautą Masį (Panevėžys). Laikau didele malone, kad galėjau su Jumis, garbieji broliai ir bendražygiai, darbuotis. Sveikinu Jus visus ir kiekvieną, tikiu, kad girdite mane!

Negaliu nepaminėti tvirtadvasių kalbininkų bei stilistų pasauliečių, kurie patylomis daug mums

pagelbėjo. Tai jau iškeliavusieji Antanė Kučinskaitė, Aleksandras Žirgulyš, Jonas Paulauskas, Petronėlė Bernadišienė ir, ko gero, čia esančios Donata Linčiuvienė bei Natalija Bucevičiūtė. Po pusšimčio metų draudimo 1989 m. galėjo atgyti kukli religinė periodinė spauda. Dėkingai miniu to meto savo mokytojus (kurie kartais mane savo mokytoju vadina) Petrą Kimbrį, Vytautą Ališauską, Mariją Katičiūtę-Lacrimą, a.a. tėvą jėzuitą Joną Lauriūną. Ir Jus sveikinu, ir Jums dėkoju. Pagarbiai taipgi prisimenu savuosius leidybos darbo mokytojus a.a. Vladą Krupovnicką, a.a. Rimtautą Gibavičių, Mariją ir Vladą Vildžiūnus. Pavydėtini mokytojai ir talkininkai, ar ne? Dieve, atlygink visiems čia ir amžinybėje!

Kalba, kalba.

Kokie skurdžiai mes būtume be jos?

Pagal Šv. Rašto Pradžios knygos mintį, davei daiktui ar būtybei pavadinimą – jau jį užvaldei, galbūt ilgam. Užrašytais, akmenyje iškaltais žodžiais byloja į mus šumerai ir egiptiečiai po kelių tūkstančių metų.

Kiekviena kalba savaip graži ir brangi kaip žmogaus mąstymo ir jutimo vaisius, o kuo gi vertinga pasaulio kultūrai mūsų gimtoji kalba, kad prieš pusantro šimto metų ją, rodėsi, mirštančią rūpinosi gelbėti vokiečių, rusų, prancūzų filologai? Mat lietuvių kalba teikia svarbų raktą apskritai indoeuropiečių kalboms tyrinėti, jų bendrumams ir skirtumams nagrinėti, kalbų istorijos pokyčių laikams nustatyti. Taip yra dėl nepaprasto mūsų žodyno bei formų turtingumo ir senumo, dėl pasakiškos gramatikos: penkios linksniuotės, susipynusios su keturiomis kirčiuotėmis ir trejopomis priegaidėmis, prie kurių klumpa studentai, bet nė neslysteldavo Alvito piemenys prieš šimtą metų. Sako, dera ispaniškai kalbėti su Viešpačiu, prancūziškai su damomis, vokiškai su priešais, na, angliškai – verslo reikalais, o lietuviškai su kuo gi? Nesuklysimė atsakę: ir su vyrais mūrais, ir su motule širdele. Formų ir sinonimų apstybė: brolis, broliukas, brolelis, brolytis, brolužis, brolužėlis, broleliukas... Gegutė raiboji, vištelė margoji, sakalėlis pilkasis, karvelėlis mėlynasai, deglas paršiukas, sertas kumeliukas ir žalas veršiukas, bet ne atvirkščiai...

Nesistebėsime, kai svetimtautis vietoj per kiau-rą dieną pasakys per skylėtą dieną... Tik labai muzikalią ausį turintys kitataučiai gali įprasti “be akcento” lietuviškai kalbėti. Rašyba taip pat ne iš lengvųjų (ne kaip italų ar baltarusių), bet įmanoma. Ne tokia kaip *english*, kur žodyne kiekvienam žodeliui reikia skliaustuose prisegti fonetinę išraišką. Vertinga pasaulio kultūrai, pavydėtina kalba, tad ir nelengva – juo geriau. Pigią mėsą šunes ėda.

Margos daugiakalbės sąsajos

Vieną kartą Marijampolės marijonų gimnazijoje, kai prieš atostogas būna *ultima lectio aut brevis, aut nulla*, lietuvių kalbos mokytojas Jonas Stoskeliūnas mums praskleidė indoeuropiečių kalbų žodyno ir gramatikos tarpusavio giminystę ir kai kurių lietuviškų formų senoviškumą.

Dar ne per seniai raštuose vartota forma *esmi* yra senesnė atitinkamai už graikų *eimi* (ką ir besakyti apie lotynų *sum*), o mūsų dabartinė *esi* – ankstesnė už graikų *ei* bei lotynų *es* ir t. t. Gaila, kad mokytojai neparodydavo mums lietuvių ir lotynų daiktavardžių kaitymo panašumų, ypač trečios linksniuotės: avis – ovis, avies – ovis, aviai – ovi, avį – ovim, avių – ovium (nosinė *į* ir *ų*, kur nukrito *m*). Būtume lengviau ir sąmoningiau iškale.

Stasys Salkauskis išbandė, kaip mūsų gimtoji kalba tinka filosofiniams terminams kurti, nes yra be galo dari: esmė, esatis, esimas, esybė, esinys, esamybė, būtis, buvimas, būtybė, būvis, buvinys. Vertimui, ypač dailiajam, labai praverčia mūsų šiek tiek laisva žodžių tvarka sakinyje: aš tau sakiau, sakiau aš tau, tau aš sakiau, aš sakiau tau... Kalbos ritmą jaučiantys mano draugai taip sustygavo Biblijos skaitinius, kad jie skambūs ir lengvai įsimenami.

Iš išminčiaus vaikaičio Siracido knygos: Vaikams Dievas liepė godot savo tėvą / Ir motinos nuomonę deramai gerbti / Kas tėvą godoja – gyvens ilgą amžių. / Kas motiną gerbia – tas Dievą pag gerbia.

Vaira Vike-Freiberga prie Latvijos valstybės vairo

**ROMUALDAS
KRIAUCIŪNAS**

Gyvenimas atneša įvairių įdomybių. Vienas pavyzdys – ką bendro turėjo Valdas Adamkus su Vaira Vike-Freiberga? Abudu buvo dypukai, profesinį išsilavinimą gavę Šiaurės Amerikoje, abudu buvo išrinkti savo gimtojo krašto prezidentais dviem kadencijoms. Kuo jie skyrėsi? Pirmasis buvo vyras bei inžinierius. Antroji – moteris, psichologijos profesorė. Pastaroji 1999 metais buvo išrinkta Latvijos prezidente. Ta proga Amerikos psichologų sąjungos mėnraštis *Monitor* tų pačių metų rugsėjo mėn. laidoje rašė, kad tai buvo pirmas atvejis pokomunistinėje Rytų Europoje, kur krašto galva išrinkta psichologė ar psichologas. Dabar tas pats žurnalas, pakeitęs savo pavadinimą į *Monitor on Psychology*, 2010 m. sausio laidoje idėjo pasikalbėjimą su buvusiąja prezidente.

Pradžiai šiek tiek apie pačią prezidentę. Ji 1999 m. birželio mėnesį Latvijos parlamento buvo išrinkta Latvijos prezidente. Naujoji prezidentė yra buvusi Montrealio universiteto psichologijos profesorė. Taip pat yra buvusi Kanados psichologų sąjungos pirmininkė. Kaip Latvijos prezidentei, jai teko vadovauti po sovietmečio iškilusių ekonominių problemų sprendime, Latvijos įsijungimui į Europos sąjungą bei NATO ir narplioti susidariusią įtampą, kilusią iš penkis dešimtmečius trukusio rusų kolonistų antplūdžio Latvijon.

“Kaip psichologė, ji su savimi atsineša sugebėjimą išklausti, perspektyviai mąstyti ir užjausti. Be to, ji turi moksliskai pagrįstą žmonių elgesio ir iš to išplaukiančių pasekmių supratimą”, taip ją 1999 m. charakterizavo dr. Juris Draguns, buvęs psichologijos profesorius iš Pennsylvania valstijos universiteto.

Vaira Vike-Freiberga gimė Rygoje 1937 m. Antrojo pasaulinio karo metu su šeima pasitraukė į Vokietiją, o vėliau atvyko į Kanadą, kur baigė gimnaziją. Magistrės laipsnį iš

psichologijos gavo Toronto universitete 1960 m. Eksperimentinės psichologijos doktoratą 1965 m. įsigijo McGill universitete Montrealyje. Ji turėjo sėkmingą akademinę karjerą Montrealyje universitete nuo 1965 iki išėjimo į pensiją 1998 m. Nuo tų metų vadovavo Latvijos institutui

Vaira Vike-Freiberga

Rygoje. Po išrinkimo Latvijos prezidente 1999 m., jau minėtas prof. Draguns spaudai kalbėjo: “Su dėmesiu ir žavesiu psichologai čia užjūryje stebės, kaip jos psichologinis pasiruošimas padės tvarkytis su sudėtingomis politinėmis, socialinėmis ir ekonominėmis krašto problemomis”.

Dabar pateikiame trumpą santrauką iš jos pokalbio, išspausdinto 2010 m. sausio mėn. *Monitor on Psychology* laidoje. Daug kas galvoja, kad Latvijos įsijungimas į Europos sąjungą ir NATO struktūrą buvo didžiausias jos pasiekimas. Ji prisipažįsta, kad dalis jos darbo buvo paveikti savo tarpe nesutariančius kietasprandžius, kad pradėtų kalbėtis, derėtis, ieškoti bendrų sprendimų. Paklausta apie psichologijos įvaizdį Latvijoje, buvusi prezidentė pirmiausia teigia, kad sovietų sistema netikėjo į psichologijos mokslą, nes ji laikė per daug buržuaziniu ir individualiu, todėl “darbininkų rojui” pavojingu. Dabar Latvijoje yra šimtai psichologų. Tačiau klinikinė psichologija turi konfliktų su medicina, kuri nori kontroliuoti psichologų praktiką. Atrodo, dar nėra įstatymo, pripažįstančio profesinės psichologijos savarankiškumą. “Ar buvimas moterim atnešė kokių sunkumų?” Latvijoje kaip ir kitur yra tam tikro seksizmo laipsnis. Ji nustebinusi ir suerzinusi vyrija, kai ministerės

pirmininkės pareigoms galvojo paskirti moterį.

Įdomūs keletas paskutiniųjų mėnesių jos prezidentavime. Per tą laiką ji du kartus vetavo svarbų parlamento priimtą įstatymą. Netrukus po to ji pasakė atsisveikinimo kalbą parlamente. Po jos žodžio pirmininkaujantis, net jai nepadėkojęs, ėjo prie sekančio darbotvarkės punkto. “Jis net nepadėjo už mano žodį. Jis nepadėjo už mano aštuonerių metų darbą kraštui ir neįteikė gėlių, kurios duodamos vyrams, baigiantiems savo kadenciją”. Visa tai buvo transliuojama televizijoje ir supykino kraštą. Staigiai susidariusi savanorių grupė ėmėsi iniciatyvos iš viso krašto sukaupti gėlių puokštes. Kraštas buvo kviečiamas, atsidėkojant prezidentei už jos dviejų kadencijų darbą, siųsti gėles į Rygą. Latvijos paštas gėles priėmė ir sunkvežimiu atvežė į sostinę. Ten viešojoje vietoje gėlės buvo sudėstytos stilizuotos saulės forma. Buvo privežta tiek daug gėlių, kad iš gėlių padaryti saulės spinduliai siekė 60 metrų ilgio! Per visą dieną tūkstančiai žmonių patys gėles nešė. Susidarė teatralų ir muzikantų grupės, kurios dalyvius džiugino. Ko parlamentas nedavė, žmonės atliko neužmirštamai.

“Kas Jūsų laukia po prezidentavimo?” Buvusi prezidentė yra aktyviai įsitraukusi į Europos sąjungos Ateities grupę ir tais reikalais dvi dienas kas mėnesį vyksta į Briuselį. Ji taip pat darbuojasi Europos Mokslo ir tyrimų komisijoje bei Pasaulio banko vadybos institute. Priklauso vadinamajam Madrido klubui, kurį sudaro buvę įvairių kraštų prezidentai ir ministrai pirmininkai, pasiruošę kitiems talkinti ir dalintis savo patirtimi.

Buvusi prezidentė prisimena, kaip greitai Latvija, kartu su Lietuva ir Estija, persiorientavo į rinkos ekonomiką. Turėtos kraštų nepriklausomybės prieš Antrąjį pasaulinį karą tame procese padėjo. Taip pat daug padėjo laisvajame pasaulyje esantieji tautiečiai, ypač siekiant narystės į Europos sąjungą ir NATO. Dabar Latviją, kaip ir visą pasaulį, slegia ekonominė suirutė.

Jos buvusi profesija jai padėjusi geriau eiti savo prezidentės pareigas, nes svarbu santykiuoti su visuomene, aiškiai išsakyti ir pristatyti savo mintis, suprasti įtikybingumo plonybes. Jos patarimas psichologams – nesiribokite savo tradiciniuose vaidmenyse. Būkite atviri gyvenimo sukuriams progoms ir galimybėms. Šie patarimai neribojami vien psichologams. Esu tikras, kad tam pritartų ir inžinierius Valdas Adamkus, neseniai baigęs savo antrąją kadenciją kaip Lietuvos prezidentas.

KANADOS ĮVYKIAI

Nepatenkinti sprendimu

Ministerio pirmininko S. Harper prašymu Kanados parlamento žiemos sesija atidėta iki kovo pradžios. Sausio 23 dieną vieningai didžiausiuose valstybės miestuose Toronte, Kalgaryje, Vankuveryje, Edmontone, Otavoje įvyko protesto susirinkimai. Juose kanadiečiai pasisakė prieš vienašališką vyriausybės sprendimą sustabdyti parlamento darbą be itin svarbios priežasties. Liberalų ir NDP atstovai dalyvavo tuose susirinkimuose, paskelbdami, kad jie grįžta į darbą ir rengia naujo įstatymo projektą. Siūloma, kad būtų ribojama vyriausybės galia ir numatyti reikalavimai, stabdant parlamento darbą.

Kanados vyriausybė surengė pasitarimą Montrealyje, kuriame aptarta bendra ir suderinta programa Haiti, prieš pora savaičių nukentėjusiam nuo itin stipraus žemės drebėjimo. Pasitarime dalyvavo ministeris pirmininkas Stephen Harper, JAV valstybės sekretorė Hillary Rodham Clinton, Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Bernard Kouchner, didžiausių bankų ir nevalstybinių organizacijų atstovai, taip pat Haiti ministeris pirmininkas Jean Max Belevue. Pasitarime kalbėta apie ilgalaikę paramą ir atstatymo darbus, numatyta kaip apsaugoti paramai skirtas lėšas nuo piktnaudžiavimo. Nutarta kovo mėn. Jungtinių Tautų būstinėje Niujorke surengti pasitarimą apie ilgalaikę paramą Haiti. Apie paramą žemės drebėjimo sugriautai valstybei buvo kalbama ir tarptautiniame pasitarime ekonominėmis temomis Davose (Šveicarija), kuriame dalyvavo ministeris pirmininkas S. Harper.

Pirmoji Haiti našlaičių grupė, kurios įvaikinimo dokumentai buvo sutvarkyti prieš nelaimę, jau pasiekė Kanadą. Tiems, kurių įvaikinimo byla tik pradėta, dokumentai tvarkomi kuo greičiau. Kanados lauko ligoninė jau dirba nelaimės vietoje pilnu pajėgumu. Ši kilnojama lauko ligoninė turi dvi operacines ir dvi chirurgų grandis, 100 medicinos seserų ir kitų specialistų. Tuo tarpu Kanadoje toliau renkamos lėšos Haiti pagalbos fondui. *Telethon* labdaros koncerto metu surinkta arti \$20 mln.: \$13 mln. angliškai kalbantys kanadiečiai, beveik \$7 mln. – prancūziškoji Kanada. Federacinė vyriausybė, kaip ir buvo žadėjusi, pridėjo tokią pat sumą, kokia buvo surinkta iš TV žiurovų.

Ontario pasirašė su Pie-

tų Korėja švarios energijos sutartį, vertą \$17 bln. Pagal ją Korėjos specialistai statys vėjo ir saulės energijos jėgaines, kurios turėtų pakeisti anglimi kūrenamas elektrosines. Pirmieji vėjo jėgainių telkiniai bus statomi Chatham ir Kent, o saulės – Haldimand apylinkėse. Tikimasi gauti 2,000 megavatų vėjo ir 500 megavatų saulės energijos. Pagal šį planą bus sukurta darbo vietų 16,000 žmonių, sumažinta oro tarša 40-čia tonų anglies dvideginio išskyrų. Kritikai abejoja šio plano sėkme ir įrodinėja, kad švarios energijos jėgainių statyba ir elektros srovė vartotojams kainuos daug brangiau.

Priimtas teismo nuosprendis “18 grupės” teroristų vadovui Zakarijai Amara. Teismas už rengimąsi sprogdinti Toronto finansinį centrą, valstybės saugumo įstaigą ir karinę bazę jam skyrė 25 m. kalėjimo. Prieš keletą metų suokalbinkų, musulmoniškos kilmės 18 žmonių grupė buvo suimta, iškraunant 1 t. sprogmenų, kuriuos jie ketino panaudoti savo nusikaltimui. Teisme keletas suimtųjų buvo paleisti, neišrodžius jų kaltės; dar keli nuteisti 14 ar 12 metų kalėjimo, penki laukia savo teismo dienos. Dar vienam grupės dalyviui paskirta bausmė 7.1/5 m. Skirtą bausmę jis atliko, laukdamas teismo, jam beliko būti kalėjime tik pora mėnesių. Šis nuteistasis priklausė kuopelei, kuri ketino kurti AlQaeda ląstelę. Pirminiuose jų planuose buvo numatoma sprogdinti Parlamento rūmus, nukirsdinti galvas parlamentarams ir ministeriui pirmininkui, reikalaujant, kad Kanada paliktų Afganistaną. Savo planų įvykdyti nespėjo, nes buvo suimti.

Šios teroristų grupės planus atskleisti padėjo du jų bendražygiai, tapę Kanados saugumo tarnybos informatoriais. Pagal išankstinį susitarimą vienam iš jų turėjo būti sumokėta \$4 mln. už pagalbą, išaiškinant ir suimant nusikaltėlius. Teroristų grupės teisme liudijęs informatorius paprašė iš policijos už savo paslaugą \$15 mln., tvirtindamas, kad tiek pinigų jam reikia asmeniui saugumui ir pragyvenimui užtikrinti. Iki šio laiko jo tėvams bei broliams buvo sumokėta po pusę mln. dol., padengtos jų persikėlimo, verslo praradimo ir kitos išlaidos. Tačiau informatorius nori papildomo užmokesčio už pagalbą, užkertant kelią nusikaltimui, kuris būtų pareikalavęs žmonių aukų ir kitų nuostolių. **SK**

**Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation**
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Per 47 metus Jūsų sutelktas 5.03 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 3.42 mln. dol. pelno lietuviybės išlaikymui Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams.

**Remkime Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime mūsų Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

MŪSŲ TĖVYNĖJE

MIRĖ SAJŪDŽIO NARYS

Eidamas 49-us metus, po sunkios ligos sausio 19 d. mirė Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys Saulius Pečiulis. 1960 m. Vilniuje gimęs S. Pečiulis 1983 m. baigė Maskvos M. Lomonosovo universitetą. Jis įgijo ekonominį išsilavinimą, tapo socialinių mokslų daktaru. Sąjūdžio laikais jis buvo Vilniaus valstybinio pedagoginio instituto vyresnysis dėstytojas. 1988 m. "Komjaunimo tiesoje" S. Pečiulis paskelbė straipsnį, kuriame pirmą kartą viešojoje žiniasklaidoje paminėti trėmimai ir kiti stalinizmo nusikaltimai. Straipsnis sukėlė pirmą viešą politinę diskusiją pokario Lietuvoje ir tapo takoskyra tarp tarybinės ir demokratinės žiniasklaidos. Dėl šio straipsnio autorius prievarta gydytas psichiatrinėje ligoninėje. Dar prieš atsirandant Sąjūdžiui, S. Pečiulis dalyvavo viešose politinėse diskusijose "Gaublio klube" su V. Kazlausku, A. Čekuoliu, J. Jermalavičiumi, A. Augu, rengė sąjūdžio dokumentus, važinėjo po Lietuvą steigiant vietines iniciatyvines grupes, aiškino ir populiarino sąjūdžio veiklą Rusijoje, rašė ir skelbė straipsnius siekdamas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. S. Pečiulis – Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio seimo narys, Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio steigiamojo suvažiavimo delegatas. Pastaruoju metu buvo Vilniaus universiteto Psichiatrijos klinikos mokslinis bendradarbis.

"EPASLAUGOS"

Vyriausybė sausio 25 d. nutarė, kad dalis diplomatinėjų atstovybių ir konsulinėjų įstaigų užsienyje teikiamų paslaugų būtų perkeltos į elektroninę erdvę. Lietuvos piliečiai užsiregistruoti LR diplomatinėje atstovybėje arba konsulinėje įstaigoje ir užsakyti konsulinę pažymą galės naudodamiesi elektroniniais valdžios vartais per interneto svetainę. Į Lietuvos atstovybės užsienyje piliečiai dažniausiai kreipiasi su prašymais išduoti arba pakeisti pasus, įtraukti į apskaitą civilinės būklės aktus, išspręsti pilietybės klausimus ar išduoti įvairias konsulines pažymas. Internetu besikreipiančio asmens tapatybė bus nustatoma per interneto bankininkystės sistemą arba naudojant asmens tapatybės kortelę, turinčią integruotus skaitmeninius pažymėjimus. Tikimasi, kad per artimiausius dvejus metus įdiegus šią sistemą, užsienyje gyvenantys Lietuvos pilie-

čiai galės vienoje vietoje rasti visą reikiamą informaciją, susijusią su atstovybių teikiamomis paslaugomis, esant galimybei, galės per tą pačią svetainę paslaugą užsisakyti elektroniniu būdu arba užsiregistruoti asmeniškai apsilankymui atstovybėje.

SUMAŽĖJO GYVENTOJŲ

Lietuvoje per 2009 m. sumažėjo beveik 21,000 gyventojų, skelbia Statistikos departamentas. Prie to prisidėjo išaugusi jaunimo emigracija, kurią lėmė nedarbas. 2010 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 3,329,000 gyventojų – tai 20,900 mažiau negu 2009 m. pradžioje. Departamento duomenimis, gimstamumas šalyje pernai didėjo – gimė 36,600 kūdikių, t.y. 1,600 daugiau nei 2008 m. Mirtingumo rodikliai mažėjo – 2009 m. mirė 42,000 žmonių – 1,800 mažiau nei 2008 m. Natūrali kaita 2009 m. buvo neigiama, nes mirė 5,400 žmonių daugiau nei gimė kūdikių. Pernai sumažėjo tiek santuokų, tiek ištuokų – susituokė 3,600 porų mažiau nei užpernai. Išsituokė 9,400 porų – tai 900 išsiskyrusių porų mažiau nei 2008 m. Išankstiniais duomenimis, pernai užimtų gyventojų buvo 1.4 mln. t.y., 6.8% mažiau nei 2008 m. Dėl sumažėjusio skaičiaus dirbančiųjų statybose, pramonės ir transporto veiklose vyrų nedarbo lygis sudarė 16.5% ir buvo 3 kartus didesnis nei 2008 m. Moterų nedarbo lygis išaugo 1.8 karto ir sudarė 10.3%, jaunimo nedarbo lygis sudarė 30.7%. 2009 m. apie savo išvykimą pranešė 22,000 žmonių. Tai beveik 5,000 daugiau nei 2008 m. Jaunimas nuo 14 iki 25 metų sudarė 18% visų emigravusių. Daugiausia lietuvių emigravo į Jungtinę karalystę, Airiją, JAV, Vokietiją. Pernai sumažėjo imigracija. Į Lietuvą iš viso atvyko 2,800 asmenų. Iš jų apie 70% sudarė Lietuvos piliečiai.

ŠALPA HAIČIUI

Lietuvos gyventojai per žemės drebėjimą Haiityje nukentėjusiems žmonėms iki sausio 27 d. paaukojo apie 481,000 litų. Per visuomeninę organizaciją "Gelbėkit vaikus" Haiičiui skirta 400,000 litų. Lietuvos Raudonojo kryžiaus draugija surinko apie 54,000 litų. "Lietuvos Caritas" iki sausio 28 d. surinko 27,000 litų. Dar 50,000 litų paramą šiai Karibų jūros valstybei skyrė Lietuvos užsienio reikalų ministerija. Vyskupų konfederacija skelbia, kad aukos Haiičiui renkamos ir visose Lietuvos šventovėse.

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

London, ON

VISI ESATE KVIEČIAMŲ Į TRADICINĮ LIETUVIŠKĄ UŽGAVĖNIŲ VAKARĄ vasario 6, šeštadienį, Mary Immaculate parapijos salėje. Pradžią – 6.30 v.v., vakarienė – 7 v.v., o po vakarienės – muzika, šokiai, mokamas baras ir loterija. Įėjimo bilietas – \$20.

LIETUVOS VALSTYBĖS atkūrimo 92 metinės bus minimos vasario 14, sekmadienį, 12 val. Fairmont Lawn Bowling Club salėje, 1414 Dundas St. (šalia Šiluvos M. Marijos šventovės). Vaisės – suneštinės. Bus renkamas bendruomenės solidarumo įnašas.

MŪSŲ PARAPIJOJE GAVĖNIO SUSIKAUPIMĄ ves kun. Laurynas Grikielis, Kauno Šv. Dvasios (Šilainių) parapijos vikaras ir katalik-iškosios mokyklos kapelionas kovo 21, sekmadienį, 3 v.p.p.

PRAEITŲ METŲ AUKŲ PAKVITAVIMAI atleidimui nuo valstybinių mokesčių (Income Tax) jau dalinami sekmadieniais po pamaldų. Neatsiėmusiems jie bus vėliau išsiuntinėjami paštu.

• **VASARIO 7**, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Juozą Albrechtą. **Inf.**

Wasaga Beach, ON

Raimundas Mickevičius, pasižymėjęs miesto gyventojas
Ntr. R. Namiko

KIEKVIENAIS METAIS šio miesto burmistras Cal Patterson pakviečia visus vietinius gyventojus kavutei. Į šį renginį atvyksta nemažai žmonių. Dalyvauja valdžios atstovai. Ta proga burmistras paskelbia pasižymėjusius miesto gyventojus ir juos apdovanoja. Šiemet buvo apdovontas Raimundas Mickevičius, įžymus sportininkas, kultūrininkas, įsteigęs Dviračių draugiją, iškylautojų (Walker's Club of Wasaga), yra muziejaus steigimo pradininkas, labai paslaugus visiems. Turi du sūnus. Anksčiau gyveno Missaugaugoje, ON. Žmona iš Niujorko, NY. **R. Namikas**

Linksmiau

– Pasakyk, Paršiene, kokiam amžiuje geriausia vesti?
– Hm..., nelengva atsakyti. Jaunystėje per anksti, o senatvėje per vėlu.
Parengė Stasys Prakapas

Dail. Gytis Vazalinskas iš Montrealio džiugina žiurovus savo įvairiais gamtos vaizdais, tapytais vietoje arba dailininko studijoje

Hamilton, ON

KLKM DR-JOS HAMILTONO SKYRIAUS VALDYBA kviečia į tradicinį Užgavėnių blynų balių, kuris vyks vasario 16, antradienį, 6 v.v. Jaunimo centre. Jūsų lauks lietuviški valgiai, kava, pyragai, baras, loterija. Grįžtame

prie savitarnos. Bilietų kainos: suaugusiems – \$10, vaikams (5-12 m.) – \$6, vaikams iki 5 m. nemokamai. Išankstiniai užsakymai priimami iki vasario 7 d. Kreiptis į Danutę Enskaitienę. Laukiame visų su šeimomis ir draugais. **Inf.**

Argentina

• Susivienijimo lietuvių Argentinoje (SLA) būstinėje 2009 m. įvyko susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba 2010-2011 metams: pirm. Jorge Brazaitis, vicepirm. Arnaldo Vezbickas, sek. Alicija Mikučionis, sek. pavad. Angelica Stalioraitis de Del Zotto, išdininkas Jose Raul Stalioraitis, išdininko pavad. Patricia Sosa de Benitez, nariai Marta Valantinas de Varela, Oscar Graziano, Maximo Vogl, Gabriel Del Zotto, Irena Jagella, Daniel Deveikis.

• XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas vyko 2009 m. gruodžio 22-2010 sausio 7 d.d. Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. SLA patalpose gruodžio 25 d. buvo surengti kalėdiniai pietūs, kuriuose dalyvavo visi kongreso dalyviai ir gausūs svečiai.

• Kongreso proga lankėsi ir Lietuvių išeivijos instituto vadovas, prof. Egidijus Aleksandravičius, kuris posėdžia-

vo su draugijos vadovais, pasidalino sumanymais dėl tolesnio bendradarbiavimo.

• Draugija prisidėjo prie eitynių už pasaulinę taiką. Jos prasidėjo 2009 m. spalio 2 d. Naujojoje Zelandijoje ir baigėsi 2010 m. sausio 2 d. Argentinoje. Eita per visus kontinentus. Grupė SLA narių sutiko ėjikus Lanus mieste gruodžio 11 d.

• 2010 m. numatyti šie renginiai: balandžio 24 d. – visuotinis narių susirinkimas, gegužės 2 d. – Motinos dienos minėjimas, birželio 26 d. – Joninių šventė, liepos 4 d. – šv. Mišios už mirusius narius, liepos 25 d. – pietūs ir SLA 96-tųjų veiklos metų suaktyvėjimo minėjimas, lapkričio 14 d. – XXII Alaus šventė, gruodžio 12 d. – baseino 2010-2011 m. sezono atidarymas.

• SLA būstinė – Av. San Martin 3175, Lanus Oeste (1824). El.paštas: slalua@fullzero.com.ar. **Inf.**

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuosimčiai labai žemi. Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

ĮVAIRIOS ŽINIOS

CN bokšto varžovas Dubajuje

Dubajuje (Jungtiniai arabų emyratai) aukščiausiam pasaulyje pastate atšvęstos įkurtuvės. Tik ką užbaigto Burj Kalifa centro aukštis 828 m, jis turi 160 aukštų. Lig šiol buvusį aukščiausią pasaulyje CN bokštą Toronte naujasis statinys lenkia 250 metrų ir, žinoma, statybos kaina. Aukštaūgis pastatas kainavo 1.5 bln. US \$. 1 kv. pėda ploto kainuoja 1,900 US \$ ir nežiūrint sunkmečio, beveik jau nupirkta. Vienu metu pastate gali gyventi ir dirbti 12,000 gyventojų – ištisas miestas. Statant aukštaūgį namą, prisiėjo ir viena Kvebeko bendro-

vė. Ji suprojektavo ir įrengė apžvalgos aikštelę, iš kurios galima matyti aplinkinį vaizdą, vertimų centro patalpas ir du greituosius keltuvus.

Saugo automobilius ar moteris ?

Apie moteris ir jų vairavimo įgūdžius mėgstama juokauti. Iš tiesų, moteris autoįvykius kelyje sukelia daug rečiau, bet viena sunkesnių užduočių joms – įvairuoti automobilį į jam skirtą erdvę gatvėje, garaže, automobilio stovėjimo aikštelėje. Viena Kinijos prekybos bendrovė, visai nejuokaudama, nutarė padėti moterims – vairuotojoms padaryti tą vieną iš sunkiausių užduočių – pastatyti automo-

bilį stovėjimo aikštelėje be jokių pasekmių kaimyniniams automobiliams. Vieną automobilį statymo aikštelę jie paskyrė tik moterims – vairuotojoms. Ją suprojektavo ir įrengė, atsižvelgdami į moterų savybę matyti spalvas ir savotišką nuotolio vertinimą. Šioje aikštelėje vienam automobiliui pastatyti erdvė 1 metru platesnė nei įprasta. **SK**

Internetas Kinijoje

Kinijos interneto vartotojų auditorija tapo didžiausia pasaulyje, ir jai jau priklauso 298 mln. žmonių. Kinijos interneto tinklo informacijos centro statistika rodo, kad interneto vartotojų skaičius per praėjusius metus valstybėje padidėjo 41.9% ir toliau nuosekliai auga. Šalyje, kurioje gyvena 1.3 bln. žmonių, internetu naudojasi daugiau žmonių negu JAV.

Kristijono Donelaičio gatvė

Rusijos Karaliaučiaus srities Nesterovo miesto gatvė bus pavadinta lietuvių literatūros klasiko Kristijono Donelaičio vardu. Tokį sprendimą priėmė Nesterovo rajono deputatų taryba, pranešė Užsienio reikalų ministerija. Nesterovas – nedidelis miestelis Karaliaučiaus srities ir Lietuvos pasienyje, kuriame gyvena gausi lietuvių bendruomenė. Baigęs Karaliaučiaus universitetą K. Donelaitis 1740 metais buvo paskirtas mokytoju ir choro vedėju (kantoriumi) į tuometinius Stalupėnus (dabartinis Nesterovas), kuriuose išdirbo trejus metus. 1743 metais K. Donelaitis tapo Tolminkiemio (dabartiniai Čistyje Prudy) kunigu, kur parašė poemą *Metai*. K. Donelaitis mirė 1780 metais ir buvo palaidotas Tolminkiemyje. **Inf.**

Norintieji pasiskaityti apie *Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką* ir kitą pogrindžio spaudos veiklą sovietinės priespaudos metu gali daug žinių rasti ryšiatinklyje atsidarę tinklalapį www.lkbkronika.lt.

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Grand Rapids, MI, Lietuvių bendruomenė 2009 m. gruodžio 5 d. surengė tradicinę LB Kalėdų eglutę – šventinę vakaronę Šv. Petro ir Povilo parapijos sporto salėje. Gausiai susirinkusius tautiečius vaišino LB valdybos nariai šilta vakariene, kava ir skanumynais. Buvo loterija, vaikams suorganizuoti žaidimai, stalai su rankdarbiais. Salės sienas puošė tūkstantmečio proga vaikų piešinių konkurso darbai. “Baltijos kranto” lituanistinės mokyklos mokiniai pirmą kartą pasirodė su mokyklos direktorės Svajos Mikulionytės bei mokytojų pagalba paruošta įdomia programa. Tūkstantmečio piešinių konkurso komisiją sudarė: Nijolė Baniukaitienė, Gražina Kamantienė ir Viktorija Stasiūnaitė-DeMarco. Jos ir atrinko laimėtojus, kurie 6-9 metų grupėje gavo JAV LB Mičigano apygardos pinigines dovanas ir pažymėjimus.

Frederick Meijers botanikos ir skulptūrų salėje Grand Rapids mieste vyko kasmetinė programa “Kalėdos pasaulyje” (Christmas Around the World). Lietuviai šiame renginyje dalyvavo su lietuviškai papuošta Kalėdų eglute. Ją papuošė Donatas ir Kathy Astrai, Audra Astraitė-Philips, Gražina Dainelienė ir Gražina Kamantienė.

Australija

Sydney miesto lietuviai 2009 m. gruodžio 24 d. rinkosi į lietuvių klubą Kūčių vakarienei. Visi buvo sutikti giedant kalėdines giesmes. Pasidžiaugta, kad tarp susirinkusiųjų buvo ir jaunų šeimų su savo atžalomis. Papuošti stalai buvo apkrauti įvairiais valgiais – daugiau nei 12 patiekalų. Vakarienę pradėjo Lietuvių klubo valdybos pirmininkas Viktoras Šlitteris, savo žodyje visiems linkėdamas gerumo ir santarvės. Tyliai smuikuojant išklausyta kompozicija apie adventines žvakes – “Keturių žvakės degė ir pamažu tirpo”, simbolizuojant Tikėjimą, Ramybę, Meilę ir Viltį. Po trumpos meninės programos kun. Jonas Stankevičius sukalbėjo maldą ir palaimino valgius. Pasidalinta kalėdaičiais. Vakarienei įpusėjus, paskaitytas “Ambersail” jūreivių igulos kalėdinis sveikinimas. Mat prieš vienerius metus “Ambersail” viešėjo Sydney mieste, ir igulos nariai Naujuosius metus sutiko kartu su vietos tautiečiais.

Prieš Kalėdas vietos klubo (Yowani Country Club) patalpose vyko Kanberos lietuvių bendruomenės kalėdinis pobūvis. (Beje, čiabuvių kalba “Canberra” reiškia

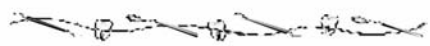
– susitikimo vieta). Šiame renginyje dalyvavo per 80 žmonių, tarp jų – naujai atvykusių iš Lietuvos, taipgi ir seniau įsikūrusių devyniasdešimtmečių. Susilaukta ir garbės svečių – dalyvavo Ukrainos ambasadorius Valentin Adomaytis su žmona Alla bei Latvių bendruomenės valdybos narė Skaidritė Darius. Visus susirinkusius šiltai pasveikino LB valdybos pirmininkas Jonas Mockūnas, linkėdamas visiems geros sveikatos ir džiaugsmingų Naujųjų 2010 metų. Prie gražiai papuoštų stalų Kanberos lietuvių bendruomenės nariai ir svečiai kartu pabuvojo šventinėje Kalėdų nuotaikoje. Vaikai džiaugėsi, pamatę Kalėdų senelį su dideliu maišu, iš kurio traukė vaikams dovanėles. LB valdyba nuoširdžiai dėkinga renginio koordinatoriui Barbarai Šiliniui ir LB nariui Robert Pember (Kalėdų senelis). Vyko ir loterija.

Gudija

“Paribio dainos” festivalis įvyko Rimdžiūnų kultūros, švietimo ir informacijos centre, sutraukęs nemažai dalyvių. Šis renginys buvo kažkada sumanytas ir įvykdytas “Gervėčių” klubo pirmininko Alfonso Augulio. Ir šį kartą į festivalį atvyko iš Lietuvos “Gervėčių” klubo etnografinis ansamblis, Vilniaus bočių ansamblis “Volungė”, vadovaujamas L. Ablėnaitės. Taip pat dalyvavo Rimdžiūnų kultūros centro moterų folklorinis ansamblis “Žilvitis”, Šalčininkų rajono Turgelių kaimo moterų vietas “Turgelianka”, Visagino gudų bendruomenės ansamblis, Klaipėdos gudų ansamblis “Kupolinka”, Astravo “Polskoje echo Astravca”, Pelesos lietuvių bendruomenės bei Astravo rajono Mykoliškių dainininkai. Programos dalyvių pasirodymus vertino komisija: Vilniaus apskrities kultūros centro direktorė Birutė Kurgonienė, Astravo rajono vykdomojo komiteto pirmininkė Irena Šliachtum, Astravo meno mokyklos direktorius G. Volčekas, verslininkas Darius Petkus. Uždegdami simbolinę ugnį, renginį pradėjo A. Augulis, I. Šliachtum ir Lietuvos gudų sambūrio pirmininkas Romanas Buinickis. Programai vadovavo Svetlana Baranovskaja ir Nikolajus Dmitrukas. Pasirodė Rimdžiūnų lietuvių mokyklos moksleivės Rasa Žvaginytė ir Elena Kirdaitė. Silvija Bielskienė padainavo lietuvių liaudies dainą *Vai žydėk, žydėk*, o Julija Tichonova *Motina supo sūnų*. Po jų pasirodė ansambliai ir kiti dainininkai. Pirmą vietą laimėjo “Turgelianka”, antrą – Silvija Bielskienė. **JA**

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road

(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 67 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

taupomąją sąskaitą0.25%

čekių sąskaitą iki0.25%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius0.50%

180 dienų indėlius0.50%

1 m. term. indėlius1.50%

2 m. term. indėlius1.90%

3 m. term. indėlius2.40%

4 m. term. indėlius2.65%

5 m. term. indėlius2.85%

RRSP ir RRIF

(Variable)0.50%

1 m. ind.1.50%

2 m. ind.1.90%

3 m. ind.2.40%

4 m. ind.2.65%

5 m. ind.2.85%

PASKOLAS

Asmeninės nuo3.90%

Nekiln. turto 1 m.3.90%

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA

TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTA
NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ –
(Tax-free savings account – TFSA)

MOKAME PALŪKANAS:

Variable – 1.50%

1 metams – 1.75%

2 metams – 2.25%

3 metams – 2.50%

4 metams – 2.75%

5 metams – 3.10%

• *Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai*

• *Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu*

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

Pasaulio vandenynais su Lietuvos vėliava

Vasario 21, sekmadienį, 4 v.p.p. Anapilio didžiojoje salėje rengiamas Lietuvos nepriklausomybės dienos, Vasario 16-osios minėjimas. Jame dalyvaus ir paskaitą skaitys svečias iš Lietuvos Paulius Kovas, vienas iš “Tūkstantmečio odisėja. Vienas vardas – Lietuva” kelionės aplink pasaulį dalyvių ir paskutiniojo plaukimo tarpsnio Londonas-Klaipėda kapitonas. Dar neužmiršome šio Lietuvos buruotojų žygio pasaulio vandenynais, aplankant 5 žemynus, 19 valstybių, ir ten gyvenantiems lietuviams perduodant kvietimą dalyvauti jubiliejinėje šventėje. Plaukimo dalyviai aplankė ir Kanadoje gyvenančius tautiečius.

Vienas iš šios istorinės kelionės organizatorių ir dalyvių yra Paulius Egidijus Kovas. Neklystant galima tvirtinti, kad Paulius Kovas ant vandens jaučiasi, pasak lietuviškos patarlės, – kaip žuvis vandenyje. Kiek prisimena jis pats, nuo pat ankstyvos vaikystės jam laisvalaikis ir po-traukis susijęs su buriavimu, ant vandens patirta daugybė nuotykių ir išbandymų. “Kalčiausi” tėvai – abu buriuotojai, pripratinę prie vandens sporto nuo labai ankstyvos vaikystės, galima sakyti, kūdikystės. Tėvas – dešimtkart šalies buriavimo čempionas perdavė svarbiausius įgūdžius, pirmoji plaukiojimo patirtis įgyta

Po “Tūkstantmečio odisėjos” sutikimas Vilniuje. Lietuvos prezidentas V. Adamkus (antras iš kairės) įteikia apdovanojimą Pauliui Kovui (dešinėje)

Kauno mariose. Pauliui teko mokytis ne tik valdyti bures. Gautą dovanų seną jachtą reikėjo remontuoti, dailinti pačiam su draugais. Tos amatų pamokos praverčia ir dabar ruošiantis tolimoms kelionėms ar jau plaukiojant. Geriausia, kai gali patikrinti visą įrangą ir gedimus pataisyti pats, tada kelionėse būna mažiau netikėtumų.

Buriavimas – ne vien fizinės ištvermės reikalaujantis užsiėmimas. Gyvenimas labai mažoje jachtos erdvėje, kelionė atvirose vandens platybėse bet koku oru ugdo charakterį ir šiam sportui reikalingus as-

Jachtoje – buriuotojas Paulius Kovas

mens bruožus: valią, šaltakraujiškumą ir užsispyrimą. Šios savybės praverčia ir tada, kai žiemos poilsui jachtos ilsisi prieplaukoje. Tada Paulius išsirengia į kalnus.

Vandens sportu domisi ir Pauliaus sūnūs – 23 metų Jurgis ir 20-metis Petras, bet jų planuose dar daugybė kitų užsiėmimų ir norų.

“Tūkstantmečio odisėjos” kelionėje viename iš tarpsnių Keiptaunas – Adelaidė Paulius Kovas plaukė kaip eilinis igulos narys ir kartu metraštinkininkas. Po darbo ar budėjimo denyje, jam teko fotografuoti, filmuoti ir aprašyti visus kelionės atkarpos įvykius ir gyvenimą tinklalapiuose ir spaudoje. Per 29 paras buvo nuplaukta 6,600 jūrmylių. O jau baigiamajame XI tarpsnyje Paulius vadovavo kelionei namo, plukdydamas jachtą *Ambersail* is Londono į Klaipėdą.

Už pastangas ir atliktą darbą garsinant Lietuvos vardą pasaulyje ir skatinant gyvenančių išeivijoje lietuvių ryšius su Tėvyne, tuometinis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus Paulių Egidijų Kovą apdovanojo ordino “Už nuopelnus Lietuvai” Karininko kryžiumi.

Paskaitoje svečias plačiau papasakos apie kelionės ir susitikimų su tautiečiais įspūdžius. **SK**

(Ntrs. iš asmeninio Pauliaus Kovo archyvo)

“Ji vėtroj ir žiemą žaliuos”

Atkelta iš 4-to psl.

Ir iš psalmių poezijos:
*Ko tu, manoji širdie, nusiminius?
ko taip nerimsti krūtinėj?
Pasitikėki Dievu: aš Jį garbinsiu vėl
iškilmingai,
tikrąjį Dievą, vaduotoją savo.
Miela malonu juos prie
altoriaus skaityti, skaitomų klausytis,
psalmes ir giedoti.*

Epidemijos ir pandemijos

Kalba – gyvas organizmas, tad jai būna gerų ir blogų metų, net ištinka ją ligos, epidemijos ir pandemijos. Kai susilpnėja atsparumas, visokie užkratai greitai paplinta ir nelengvai nugalimi. Nuo ko gi užsikrėsi pirmiausia, jei ne nuo kaimynų ar nuo madin-gų vėjų? Pikčiausia, kai užkratas, mažumėlę pakitęs, gauna tarytum mūsišką išvaizdą, nors esmė lieka svetima. Kai sakydavome darom dielą ar išrinkom predsdatelių, žinojome, kad tai svetimybė, bet kai savus žodžius imame rikiuoti pagal svetimą gramatiką ar sintaksę, tada griauinama mūsų kalba iš vidaus. Palyginsime.

Prieš šimtą metų Pensilvanijos angliakasių močiutės viena kitai porindavo kad ir taip: Džoniukas su Dže-kiuku susifaitijo ant stryto... Visų prasminių žodžių šaknys angliškos, bet prielinksniai lietuviški, gramatika lietuviška, taigi mąstoma lietuviškai. Kas

kita, kai tūlas Seimo narys pradeda: Pagrinde, aš skaitau, jog reikalas tame... Čia užkratas daug giliau įsismelkęs, pažeidęs patį mąstymą.

Amžinai klumpame ties linksnių valdymu prie veiksmazodžių atitikti ir atstovauti. Projekt zakona otvečajet čemu: Konstitucji, ir narsus “seimūnas” drąsiai tvirtina: Įstatymo projektas atitinka Konstitucijai. Varge tu mano, užmiršome Rygiškių Jono gramatiką: Atitiko kirvis kotą (ne kotui). Taigi atitinka Konstituciją. Kita vertus, girdėdavome: deputat predstavlja-jet svoich izbiratelej – ėmėm ir užsikrėtėm nelietuvišku linksnių valdymu, sakome: Seimo narys atstovauja savo rinkėjus, o taisyklingai būtų atstovauja savo rinkėjams (ar kokio verslo reikmėms?).

Panašus keblumas: tęsti ir pratęsti. Radijas praneša: Seimas rytoj pratęs biudžeto svarstymą. Jeigu privalėjo šiandien pabaigti, o nesugebėjo, tai taip, priėmė nutarimą pratęsti sesiją, bet jeigu viskas eina nustatyta eiga – paprasčiausiai tęs svarstymą arba toliau svarstys.

Smarkiai paplitęs vienas “savos gamybos” užkratas: žodžiu ir raštu painiojame dalyvų *vedamas* ir būdvardį *vedinas*: gerų norų vedinas, jis padarė tai ir tai. Ką sako Rygiškių Jono gramatika: Ėjo moteriškė vaiku vedina – t.y. vesdamasi vaiką, ne vaiko vedama. Kas tvirtina, veikęs gerų norų

vedinas, tas mėgina pasakyti, jog ne geri norai jį vedė, bet jis vedėsi tuos gerus norus už rankutės ar už virvutės. Be to, vartoti čia kilmininką – tas pats, kaip valgyti kopūstais, laukti draugą. Dar kartą Rygiškių Jonas: ėjo moteriškė vaiku vedina: įnagininkas ir – po valdomojo žodžio! Kai geri norai mus veda, mes veikiamo gerų norų vedami arba gerais norais vadovaudamiesi, bet ne vedini.

Pagaliau apie tikrą pandemiją – daugybėje kalbų paplitusį stabarą: **PROBLEMA: no problems, kein Problem, niente problemi, žádných problémů, nikakich “prabliem” ir složnaja “prabliema”**. Geltonsnapis sūnus pradėjo rūkyti žolę, taip, tai rimta problema, bet kad rengiantis eiti į šventę iš-trūko saga ir kažkur nuriedėjo – ne, tai ne problema, tik mažas nemalonumas, žemaitiškai: joukun darbs. Visokie klausimai, reikalai ir uždaviniai, kuriuos pradėta vadinti problemomis, turi daug atspalvių, ir galime juos reikšti labai įvairiai: rimtas reikalas, paini užduotis, sunkus, keblus klausimas, vargingas užmojis, įdomus sumanymas... Ir visokie sudėtingi klausimai atsirado tik vergiškai verčiant *složnyje voprosy*.

Ko vieni kitiems palinkėti? kuo pasidrašinti?

Padorumas reikalau-tų baigiant prakalbą tarti: Norėčiau jums, Gerbiamieji, palinkėti to ir to. Ar tik norė-

čiau? Iš tiesų noriu, tada tiesiog sakau: linkiu to, linkiu dar ko... Tiesiog linkiu, Brangieji, gražiai naudoti ir išnaudoti nepaprastai turtingos mūsų gimtosios kalbos žodžių ir posakių lobius.

Kai rytoj sutiktas bendradarbis/ė, draugas ar kūma paklaus: kaip laikaisi?, nesigriebsime nudėvėtojo normaliai, nes liktų neatsakyta svarbiausia: normaliai gerai ar normaliai prastai? Mes gi skiriame ištisą virtinę tiek šviesių, tiek niūrių nuotaikos atspalvių: šiaip taip, kaip paprastai, kaip visada, neblogiausiai, gyventi galima, ar prastai, prastokai, ne kaip, visiškai blogai, pražuvimas, kaip žirnis prie kelio – kas nori, tas skina... pusė bėdos (ne su bėda perpus – *s bedoj po-palam*). Galėsime ir dar smagiau tarti: neblogai, gerai, puikiai, smagiai, kasdien vis linksmiau, gyvenk ir norėk, arba su užpalėnais: bais gerai, ar su dzūkais: geriau būc negali (čia gali slypėti ir pašaipėlė sau pačiam).

Visiems ir kiekvienam linkiu nepamesti gerų vilčių. Mūsų gimtoji, brangioji, mieloji, malonioji, gražioji, dailioji, skambioji, vaizdingoji, išraiškingoji, turtingoji ir turiningoji lietuvių kalba ir šiandien ne galuojasi kaip žuvis ant kranto. Ji gyva, gyvuoja, gyvena ir gyvuos. Kol mūsų buhalterės laimi rašybos varžybas, o mūsų vyskupai ne tik šiaip sau eina, slenka, kojas velka, tripena ar bidzena, bet ir žengia, žingsniuoja, žygiuoja, spaudžia, skuodžia ar kulniuoja, – ji gyvybinga, gaivi ir gyvastinga, ji vėtroj ir žiemą žaliuos. Dėkoju kantriai klausiusiems.

“Apjuoskim Lietuvą”

Šventinėje Vasario 16-osios minėjimo programoje “Apjuoskim Lietuvą” dalyvaus Toronto tautinių šokių vieneto *Gintaras* vaikų šokėjų grupė, vaikų teatro studijos “Žalios lankos” mažieji vaidintojai, suaugusių retro šokių grupė “Tarp kitko”. Koncerte dalyvaus ir viešnia iš Lietuvos aktorė-dainininkė Nijolė Narmontaitė.

Nijolė Narmontaitė gimė Žemaitijos sostinėje Telšiuose. Nuo pat vaikystės svajojo būti aktore. Mokykloje lankė daugybę užklausinės veiklos būrelių: šokių, dainų, skaitovų, vaidybos, sporto ir muzikos mokyklas. Nijolei buvo viskas įdomu (ir dabar ta savybė išliko). Baigusi Vilniaus valstybinę konservatoriją (dabar Muzikos akademiją), aktorius meistriškumo katedrą (vadovė prof I. Vaičytė) pasuko į teatrą. Pirmieji vaidmenys sukurti Šiaulių dramos teatre. Nuo darbo pradžios 1981 m. ten suvaidintas ne vienas

reikšmingas vaidmuo. Vėliau jaunoji aktorė dirbo Kauno dramos teatre. Šiame mieste įsteigė ir dar vieną teatrą –

Aktorė-dainininkė Nijolė Narmontaitė

“Džiugena”, kuriame suvaidino vieną iš mėgstamiausių savo vaidmenų Pepę Ilgakinę. Šis spektaklis buvo rodomas sausakimšose salėse,

apdovanotas ne viename festivalyje.

Šiuo metu Nijolė Narmontaitė vaidina Vilniuje dviejuose teatruose – Jaunimo ir Mažajame. Pats brangiausias vaidmuo Marija Callas-McNally “Meistriškumo pamoka” (rež. G. Padegimas), atnešęs nemažai apdovanojimų. Jaunimo teatre spektaklis “Kapinių klubas” (autorius – Ivan Menchel, rež. A. Latėnas) rodomas su didžiausiu pasisekimu ne tik Lietuvoje, bet ir kitų šalių scenose.

Nijolė už Liusilės vaidmenį apdovanota 3 festivaliuose (nominacija – už geriausią moters vaidmenį). Dabar rengiamas naujas vieno aktorius spektaklis *C’est la vie* (Toks gyvenimas). Nijolė jame ne tik vaidins, bet ir dainuos M. Dietrich, E. Piaf, M. Monroe dainas.

Vasario 20, šeštadienį, 6 v.v. kviečiame į aktorės koncertą Toronto Prisikėlimo parapijos salėje. **SK**

Kanadistikos naujovės Šiaulių universitete

REGINA KVAŠYTĖ

2009-aisiais metais Kanados studijos Šiaulių universitete palyginti su ankstesniais metais pasiekė naują lygį. Lig šiol pagrindinis dėmesys būdavo šviečiamajai ir pažintinei veiklai, kad su Kanada kuo geriau susipažintų Humanitarinio fakulteto ir viso universiteto bendruomenė, o pernai suklestėjo mokslinė veikla. Per vienerius metus sunku pasiekti tokių rezultatų, link to buvo einama nuo pat domėjimosi Kanada pradžios, 2001 metais įsteigus Kanados auditoriją. Taip jau atsitiko, kad būtent 2009 m. pasirodė net keli leidiniai, kuriuose išspausdinti šiauliečių straipsniai kanadistikos temomis. Tai atgarsiai po dalyvavimo keliose reikšmingose konferencijose: 2008 m. rugpjūtį Onomastikos kongrese, kuris ir vyko Toronte, York universitete, ir rugsėjį Paryžiuje seminare, skirtame dviem kanadiečių rašytojams – prancūzakalbei Gabrielei Roy, ir anglakalbiui Hugh MacLennan. Taigi, viena vertus, leidiniai (beje, anglų ir prancūzų kalba) pasirodė Kanadoje. Kita vertus, jie skirti Kanadai, tiksliau, jos literatūrai, į kurią pasižiūrėta kalbininkų akimis. Straipsniuose nagrinėti G. Roy romano *Bonheur d’occasion* ir Jano Martelo (Yann Martel) *Life of Pi* vertimai *Netikėta laimė* ir *Pi gyvenimas*: išsamiau aptarti juose vartojami veikėjų vardai, vietovardžiai ir kiti pavadinimai. Na, o pačioje metų pabaigoje pasiekė žinia, kad suspėta išleisti ir naują mūsų universiteto mokslo darbų tomą (jie leidžiami serijoje *Acta humanitarica universitatis Saulensis*), kur išspausdinta jau 2009-ųjų gegužės mėnesį Šiauliuose vykusios tarptautinės konferencijos medžiaga – taip pat apie G. Roy romaną.

Plėtoti mokslinę veiklą padėjo pranešimai. Pernai būta galimybių dalyvauti būtent Kanadai skirtose konferencijose – tradicinėje, jau 9-ojoje, Baltijos šalių Kanados studijų konferencijoje, kuri šįkart vyko Latvijoje, Rygoje. Ten perskaityti du mūsų universiteto dėstytojų pranešimai. Be to, kanadistikos klausimai aptarti ir lietuvių išeivijos spaudai skirtose konferencijose Kaune, ir tarpdalykinėje mokslinėje konferencijoje *Vardas kultūroje* Šiauliuose. Savaiame suprantama, tai tik dalis

galimybių, kurias mums, šiauliečiams, pavyko išnaudoti. Be šio straipsnio autorės, kuri yra ir Kanados auditorijos kuratorė, dar kanadistikos temomis 2009 m. domėjosi Genovaitė Kačiūskienė ir Danutė Bulzgienė.

Leidiniai, kuriuose paskelbti straipsniai

Dar viena kryptis, lig šiol nepakankamai išplėtotą, tai rašomi įvairių studijų pakopų studentų darbai. Pernai buvo apgintas vienas bakalauro darbas, o rudenį pradėtas rašyti naujas kursinis darbas. Norėtusi, kad tokių pasirodėtų daugiau – tai siekiamybė ateičiai.

Kalbant apie materialiąją pusę norėtusi pasidžiaugti, kad Kanados auditorijos lentynose pagausėjo knygų vertimų, kurie yra mūsų pasididžiavimas. Renkamų kanadiečių autorių knygų vertimų į lietuvių kalbą pluoštą papildė nauji leidiniai: leidyklos *Vaga* išleista Ami McKay knyga *Gimdymo namai* (2008) ir leidyklos *Tyto alba* antroji Michael Ondaatje knyga lietuvių kalba (po *Anglas ligonis*) *Divisadero* (2009). Taip pat įsigyta tokių vaikams skirtų knygų kaip Ernest Seton Thompson *Meškiukas Džonis* ir Pilkosios Pelėdos (Grey Owl) *Apleistos trobelės pasakojimai*. Jų dar neturėjome, nes senesnių leidinių galima tikėtis atsitiktinai aptikti tik antikvariate.

Vertinant praėjusių metų veiklą ir žiūrint į ateitį norėtusi patikėti, kad kaip lygiavertės Šiaulių universitete suklestės tiek mokslinė ir mokomoji, tiek šviečiamoji veikla (gaila, kad pastaroji 2009-aisiais liko nuošalyje). To norėtume sau palinkėti 2010-aisiais.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kompozitoriaus Felikso Bajoro 75 metų jubiliejais proga keturi jo kūriniai 2009 m. spalį buvo atlikti Vilniaus kongresų rūmuose. Šiame kompozitoriaus autoriniame vakare Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras pristatė jo vėliausias kompozicijas: *Brydę* simfoniniam orkestrui (pasaulinė premjera), *Alpasato* (*I praeitį*) violončelei ir styginių orkestrui (2002), *Pater noster* balsui ir styginiam orkestrui (2009) ir *Simfoniją Nr. 5* sopranui ir simfoniniam orkestrui (2004). Vakaro solistai – sopranas Asmik Grigorian, tenoras Kęstutis Alčiauskis, violončelininkas Povilas Jacunskas. Dirigavo Martins Azuolinis.

Lietuvos valstybiniam orkestrui F. Bajoro muzika nesvetima – jo kūriniai orkestrui atliko 1993 metų festivalyje “Varšuvos ruduo” (*Simfoniją-diptiką*), Muencheno simfoninių orkestrų festivalyje “Europa Musicale” su soliste Giedre Kaukaite (*Karo dainų* ciklą). Su šiuo orkestru siejamas ir toks reikšmingas lietuvių muzikos įvykis, kaip F. Bajoro operos *Dievo avinėlis* atlikimas 1982 metais. 2009 m. pasirodė orkestrui įgroti ir “Naxos” įrašų bendrovės išleista kompaktinė plokštelė su F. Bajoro simfonine muzika.

Vilniaus Radvilų rūmuose 2009 m. lapkritį vyko paroda “Karalienės Viktorijos laikų mada 1830-1900 m.”, kurią atidarė rinkinio savininkas Aleksandras Vasiljevas. Parodoje pirmą kartą Lietuvoje buvo rodomi ilgiausiai D. Britanijos soste išsilaikiusios karalienės Viktorijos (pilnas jos titulas – Didžiosios Britanijos ir Airijos karalienė, Indijos imperatorė) valdymo laikotarpio (1837-1901) vyrų ir moterų drabužiai bei papuošalai (vėduklės, skėčiai, skrybėlės, rankinės ir kt.).

Parodos lankytojus(-jas) ypač domino XIX š. vakarinės suknelės, krinolinai iš taftos ir pasivaikščiojimams skirtos suknelės su turniūrais (pagalvėlėmis suknelėmis išpūsti). XIX š. pabaigoje drabužių madoje vyravo *moderno* arba *jugendstil* stiliai, suformuoti Japonijos kultūros įtakoje. Ryškias spalvas pakeitė švelnūs pasteliniai tonai, madingi tapo gėlių motyvai, ypač 1890-1900 m. sukurtuose papuošaluose, suvinėjimuose, vėduoklėse. Prieš atkeliaujant į Vilnių, ši paroda buvo surengta Paryžiuje, Londone, Briuselyje, Istanbule, Maskvoje, Sydney, Honkonge, Tokijuje, Rygoje.

Vilniaus mažasis teatras 2009 m. lapkritį savo jauniesiems lankytojams parodė muzikinį spektaklį *Karalaitė ir princas Krabas* pagal

italų liaudies pasakas. Pasaką sekė ir su žiūrovais bendravo šmaikštuolė Papūga. Turinys – neturtingas žvejys pagauna jūroje didžiulį krabą. Nunešus jį į karaliaus rūmus, paaiškėja, kad tai meilės be atsako kankinamos Undinės užburtas Princas. Prinčą pamilsta ir ignoringa Karalaitė, tačiau jai reikia atlikti nepaprastą dalyką, kad iš Undinės išvaduoūt mylimąjį. Spektaklyje vaidino aktoriai Martynas Nedzinskas, Tomas Stirna, Indrė Patkauskaitė, Tadas Gryn ir Agnė Šataitė. Muzika Deivido Gnedino, scenografija ir kostiumai dailininkės Ramunės Skrebūnaitės.

Spektaklio režisierė šiame teatre debiutuojanti jauna aktorė/režisierė Agnė Sunklodaitė. Baigusi eksperimentinį Nijolės Gelžinytės ir Aido Giniočio aktorių-filologų kursą Vilniaus universitete, ji debiutavo prieš 15 metų “Keistuolių teatre”, kuriame iki šiol vaidina ir režisuoja. Pernai ji įstojo į Rimo Tumino vadovaujamas aktorių ir režisierių magistro studijas Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Pradėjus dirbti teatre jai nuolat kildavo klausimų, kaip kalbėtis su vaikais apie rimtus dalykus, kad jiems būtų įdomu. “Taip manoji režisūra ir atsirado, – pasakoja Agnė, – iš noro ką nors svarbaus pasakyti vaikams, kad jie suprastų, kad jiems būtų įdomu”. Ji tiki, kad teatras gali padėti tėvams užauginti dorą, protinę ir tolerantišką žmogų. Pasak režisierės, naujasis spektaklis – tai improvizacijos šėlsmo ir puikios muzikos kupinas kūrinys apie meilę ir apie tai, kaip meilė keičia žmones.

Vilniaus mažojo teatro repertuare mažųjų žiūrovų pamėgti A. Sunklodaitės su kūrybine grupe įgyvendinti spektakliai *Dutūkstantmečio kurmis*, *Nepaprasto orkestro koncertas*, taip pat jos režisuoti *Atsargiai – Žiurkius!* ir *Interviu su šlykštukais*.

Vilniaus rotušėje 2009 m. lapkričio 18 d. kelių kartų lietuviai žurnalistai sutiko almanachą *Žurnalistika 2008*. Tai unikalus ir vienintelis tokio pobūdžio leidinys, kuris pristato įvairias dabartinės žiniasklaidos raidos kryptis. “Ypatingas dėmesys jame skiriamas žurnalistikos etikai. Taip siekiama puoselėti žurnalistinę kultūrą, profesinį tobulėjimą ir ugdyti atsakomybę už savo darbą” – sutiktuvių šventėje teigė almanacho redaktorė Aurelija Arlauskienė. 2008 m. buvo išleistas pirmas po nepriklausomybės atstatymo almanachas *Žurnalistika 1990-2007*, gana išsamiai nušvietęs nepriklausomos Lietuvos žurnalistikos 17 metų kelią (redaktorė dr. Auronė Nugaraitė). **GK**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

www.rpcul.com

Aktyvai virš 90 milijonų dolerių

TERMINUOTI INDĖLIAI		SĄSKAITOS	
90-179 dienų	1.00%	Taupomoji sąskaita	1.25%
180-364 dienų	1.00%	Kasdieninių palūkanų	
1 metų	1.00%	čekių sąskaita iki	0.25%
2 metų	1.10%	Amerikos dolerių kasd	
3 metų	1.50%	palūk. taupymo sąskaita	0.20%
4 metų	1.75%	Amerikos dol. GIC	
5 metų	2.00%	1 metų term. ind.....	1.00%

GIC		SUTEIKIAME	
1 metų "cashable"	1.25%	Asmenines paskolas	
1 metų	1.30%	nuo	5.00%
2 metų	1.90%	Sutarties paskolas	
3 metų	2.25%	nuo	7.00%
4 metų	2.50%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS	
5 metų	3.00%	Su nekinančiu nuošimčiu	
		1 metų	3.25%
		2 metų	3.50%
		3 metų	4.00%
		4 metų	4.25%
		5 metų	4.75%
		Su kintančiu nuošimčiu	
		1, 2, 3 metų	3.00%
		Ribotą kreditą su nekilnojamo	
		turto užstatu.....	3.25%

RRSP, RRIF ir TFSA	
TFSA atviras, kintantis.....	3.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis...	1.25%
1 metų	1.55%
2 metų	2.15%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	3.25%

MŪSŲ ADRESAS:
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400
Fax: 416-532-4816
Darbo laikas:
Pirm., antr., treč. 9:00- 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00- 8:00
Šeštadieniais 9:00- 1:00
Sekmadeniais 8:30-12:45

ANAPILYJE:
Tel.: 905-566-0006
Fax: 905-566-1554
Darbo laikas:
Antradieniais 9:00- 3:30
Ketvirtadieniais 12:00- 7:00
Sekmadeniais 9:00-12:30

■ Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas

■ Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

Keliaujant į Europą neužmirškite įsigyti AMEX EURO ČEKIŲ ir GRYNŲ PINIGŲ NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Prisikėlimo kredito kooperatyvo valdyba praneša, kad 2009 metus užbaigė sėkmingai ir dalį pelno sugrąžino savo nariams:

- taupytojams išmokėjo 10% papildomų palūkanų už visas santaupy palūkanas prirašytas iki 2009 metų pabaigos
- skolintojams sugrąžino 5% už visas palūkanas sumokėtas kooperatyvui iki 2009 metų pabaigos

IŠ VISO GRAŽINTA NARIAMS VIRŠ \$225,000

Kanados kariuomenės dalinys žygiuoja Kalėdų senio parade Stayner, ON, 2009 m. gruodžio 19 d.
Ntr. R. Namiko

SKAITYTOJAI PASISAKO

Ar LR URM pasikeitė?

Algirdo Žemaičio nuopelnai Lietuvai yra gerai žinomi. Daug metų jis užėmė vadovaujančias pareigas eilėje krikščioniškos pakraipos organizacijų. Be lietuviškų leidinių, jau nuo 1970 metų jo biografija pateikta 1899 m. įsteigtos "Marquis" leidyklos žinyne *Who's Who in the World (Kas yra kas pasaulyje)*. Studijavo politinius mokslus Bonos universitete Vokietijoje ir Oksfordo universitete Anglijoje, kuris jam suteikė bakalauro ir magistro laipsnius.

Tarp 1959-1968 m. ėjo atsakingas pareigas JAV privačioje pramonėje ir JAV Valsybės departamente. 1968-1992 m. buvo atsakingas už Pasaulinės Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO), įsikūrusios Romoje, žemės ūkio programas eilėje besivystančių valstybių ir trejus metus buvo šios organizacijos atstovas su ambasadoriaus rangiu Pietų Sudane. Paprašius Lietuvos vyriausybei, 1992 m. Algirdas Žemaitis, dar nesulaukęs pensijos amžiaus iš šių pareigų atsistatydino ir sutiko Lietuvai dirbti už ketvirtį iki tol gauto atlyginimo.

Nuo 1992 iki 1999 m. Algirdas Žemaitis buvo Lietuvos respublikos Nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius prie FAO. Šiuo laikotarpiu, jis iš FAO gavo Lietuvos žemės ūkiui žymią negražinamą finansinę paramą ir jo nuopelnus pozityviai įvertino dviejų vyriausybės ministrai bei autonominių instancijų vadovai. 1999 m. pradžioje ambasadorius A. Žemaitis pareiškė norą atsistatydinti 1999 m. pa-

baigoje, bet jam buvo įsakyta pareigas tęsti ir 1999 m. balandžio mėn. jo paskyrimas dėl amžiaus ribos buvo pratęstas Lietuvos respublikos prezidento dekretu.

Tačiau 1999 m. liepos 12 d. į Romą atvykusi URM komisija A. Žemaitį iš pareigų nušalino ir įsakė visą Lietuvos respublikos atstovybę prie FAO veiklą per tris dienas perduoti LR ambasadaai prie Italijos. Pasaulinės diplomatijos praktikoje ambasadoriai per tokį trumpą laiką yra šalinami tik už žymius nusikaltimus. Kodėl su juo buvo taip pasielgta, A. Žemaitis iš URM niekada negavo atsakymo.

Iš dalies atlygindamas šią A. Žemaičiui padarytą moralinę žalą, 2000 m. pradžioje LR UR ministras Algirdas Saudargas jį paskyrė neetatiniu neapmokamu konsultantu prie LR ambasados Italijoje. Analogiškus paskyrimus tuo laiku turėjo keli kiti ambasadoriai. Šis paskyrimas Lietuvai nekainavo nė cento, bet A. Žemaičiui, dėl sveikatos problemų ilgesnį laiką praleidžiančiam Italijoje, jis suteikė kai kurių finansinių lengvatų, ir jis toliau galėjo tarnauti Lietuvai. Tačiau 2004 m. ministras Antanas Valionis be jokio paaiškinimo šį paskyrimą panaikino ir net atsisakė susitikti su ambasadoriaus rangą tebeturinčiu Algirdu Žemaičiu. Po Antano Valionio paskyrimo LR ambasadorium Latvijoje, A. Žemaitis ir Seimo narys Jurgis Razma eilę kartų kreipėsi į naująjį ministrą Petrą Vaitiekūną dėl turėto paskyrimo atnaujinimo.

mo. Į daugumą Žemaičio laiškų net nebuvo atsakyta, o į Seimo nario raštišką užklaušimą buvo atsakyta laišku, šmeižiančiu ambasadoriaus Žemaičio diplomatinę veiklą.

2009 m. pradžioje ambasadorius Algirdas Žemaitis kreipėsi į TS-LKD paskirtą ministrą Vygandą Ušacką dėl paskyrimo atnaujinimo. Nežiūrint su šiuo klausimu gerai susipažinusio TS-LKD Seimo frakcijos seniūno Jurgio Razmos paramos ir buvusio LR ambasadoriaus Italijoje bei dabartinio UR viceministro Šarūno Adomavičiaus pritrimo, URM pareigūnai be jokio paaiškinimo atsisakė ši Lietuvai nei cento nekainuojantį paskyrimą atnaujinti.

Turėdamas ilgametę patirtį ir plačius pasaulinius ryšius, A. Žemaitis kaip konsultantas prie LR ambasados Italijoje gali ir toliau Lietuvai būti naudingas. Kodėl esant finansinei krizei jo neapmokamų paslaugų atsisakoma? Atrodo, kad TS-LKD paskirtas ministras Ušackas su šiuo klausimu nėra užtenkamai susipažinęs, nes jo laišakai Seimo nariui Jurgiui Razmai yra redaguoti buvusių vyriausybės paskirtų URM tarnautojų, kurie jau anksčiau, – pagal prezidento Valdo Adamkaus žodžius S. Barui – A. Žemaičio "nemėgo"? Galop iškyla klausimas kaip URM tarnautojai traktuoja eilinių Lietuvos piliečių prašymus?

Aleksis Druckis, žurnalistas (Daugiau informacijos čia keliamu klausimu galima gauti kreipiantis adresu: algis.zemaitis@tin.it Red.)

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS,

B.Sc., O.L.S., O.L.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893 **FAX: (416) 237-0426**

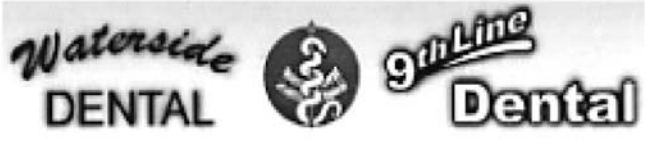
ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė

D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos "PARAMOS")
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171

115 Lakeshore Road E.
Mississauga, ON L5G 1E5
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900

104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

DĖMESIO

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS!

Sekite savo prenumeros baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lapdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

TZ leidėjai

SVEIKATA • MOKSLAS • ŠEIMA

Sveiki įpročiai – nauda ir žmogui, ir valstybei

Sveikata labiausiai asmeniškai mūsų gyvenimo sritis, tačiau valstybė vis labiau skatina mus ja rūpintis daugiau. Sparčiai didėjant kanadiečių amžiui, didėja išlaidos sveikatos apsaugai ir rūpybai. Keičiantis gyvenimo būdai, gerėjant paslaugų ir buitinės modernios technikos galimybėms, mes netampame sveikatos apsaugos darbuotojus ypač neramina vienas sveikatos rodiklis – didėjantis vidutinis žmogaus kūno svoris. Daugybė mokslo darbų jau įrodė, kad yra tiesioginis ryšys tarp didesnio svorio ir galimybės susirgti diabetu, širdies ir kraujospūdžio ar kai kuriomis vėžio ligomis; tai paspartina ir senatvinę silpnąprotystę. Paskutiniai sveikatos apsaugos specialistų stebėjimai parodė, kad palyginti su 1981 metais šiuo metu 17% vaikų ir paauglių turi viršsvorį, 9% – nutukusių. Kitoje amžiaus 29-39 m. grupėje beveik penktadalis turi didesnę svorį ir didesnę liemens apimtį; šie rodikliai priskirtini ligų didesnės rizikos grupei. Didesnį nei siūlo medikai kūno svorį turi trečdalis 60-69 m. amžiaus kanadiečių.

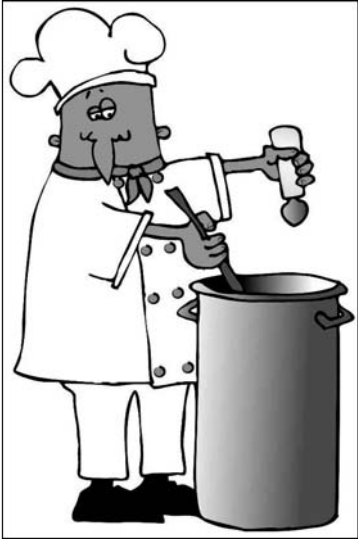
Kartu su didėjančiu kūno svoriu pastebima, kad gausėja diabeto atvejų. Šiam susirgimui gydyti ir kontroliuoti dabar išleidžiama \$12 bln., o iki 2020 m. išlaidos padidės iki \$17 bln. Vienas iš 4 kanadiečių turi diabetą arba aiškų polinkį juo susirgti. Be genetinių ir paveldėtų veiksnių, diabetas priklauso nuo mūsų gyvenimo būdo ir mitybos. Būtent gausėjantis viršsvorį turinčių žmonių skaičius, mažėjantis jų fizinis aktyvumas, gyventojų senėjimas, ir diabetu linkę susirgti Pietų Azijos, Azijos, Afrikos, ispanų, indėnų kilmės kanadiečiai gali sukelti finansinį “cunami” valstybės ekonomikoje, perspėja mokslinių studijų autoriai.

Vienas iš 5 kanadiečių turi aukštą kraujospūdį, bet pagal Kanados Širdies instituto duomenis, 42% to nežino patys. O juk tai svarbiausia kraujagyslių ligų priežastis, tinkamai saugojantis galima sumažinti insulto atvejus 40% ir širdies smūgio – penktadaliu. Deja, Kanadoje pastebimai gausėja širdies ligų atvejų.

Nepaguodžiantis ir kitas skaičius. Per artimiausius 30 metų Kanadoje senatvine silpnąprotyste (dementia) sirgs 1.25 mln. žmonių, išlaidos jų gydymui ir priežiūrai išaugs iki 153 bln. Kaip sumažinti ir atitolinti visas šias grėsmes? Studijose autoriai

nurodo susirgimų priežastis ir visiškai įmanomus būdus jas pašalinti ar sumažinti grėsmes. Daugelis šių tiesų jau girdėta ir žinoma, bet jas verta kartoti tol, kol pasieks kiekvieną.

Studijose nurodoma 4 priežastys, dėl kurių taip sparčiai pastaraisiais dešimtmečiais kanadiečiai augina papildomus kilogramus. Pirmasis punktas šiame sąraše: daug ilgiau sėdima prie TV ir kompiuterio; dažnai – darbe ir namuose. Ypač daug laiko prie ekranų praleidžia vaikai ir jaunimas, atsisakydami bet kokio fizinio aktyvumo. Kitos priežastys – mažai vaikšto, per daug laiko praleidžiama automobilyje; pagausėjus greito maisto (ne visada naudingo mūsų sveikatai) įstaigų, valgomie paskubomis ir negalvodami apie kokybę; mažai judame – ir jaunimas, ir vyresnio amžiaus žmonės.

Studijos autoriai siūlo:

- Nerūkyti ar rūkantiems mesti cigaretes.
- Kūno masės rodiklis BMI (svorio ir ūgio santykis) turi būti tarp 18-25; nuo 25-29 – jau viršsvoris, iki 30 – nutukimas.
- Laikytis sveikos mitybos siūlymų: sekti kraujo tyrimų cholesterolio ir kraujospūdžio parodymus (normalus kraujospūdis 120/80, paaukštintas 130-139/85-95).
- Sekti cukraus kiekį kraujyje.

Sveikatos specialistų nuomone, jei pavyktų šiuos siūlymus paversti kasdieniniais įpročiais, tai daugeliui padėtų išvengti ligų išlaidų gydymui ir senatvėje netapti našta artimiesiems ar valstybei. Šiame sąraše yra 2 siūlymai, beveik nekainuojantys didelių pastangų – sveika mityba ir judėjimas.

Dr. Christopher Cannon, Harvardo universiteto profesorius ir JAV Širdies susirgimų kolegijos atstovas spaudai teigia, kad mankšta padeda išvengti ne vienos, bet kelių sveikatos problemų. Judėjimas, tvirtina žinomas pasaulyje kardiologas, padeda ge-

rinti gerojo cholesterolio, mažinti blogojo skaičių, skatina organizmą geriau perdirbti cukrų, pagerina kraujagyslių sienelių tamprumą ir padeda greičiau atsikratyti organizmo teršalų. Judėjimas pagal galimybes taip pat mažina sąnašas arterijose, padeda išlaikyti normalų kraujospūdį. Galima vienu trečdaliu sumažinti širdies ligų ir insulto atvejus, jeigu energingam pasivaikščiojimui būtų skiriama bent 2.5 val per savaitę.

Lygiai taip pat svarbi ir protinga mityba. Kai kurie vaisiai ir daržovės padeda įveikti arba išvengti kai kurių susirgimų. Sveikos mitybos sąraše pirmiausia rašomos: kopūstinės daržovės – brokoliai, paprastieji, žiediniai ir Briuselio kopūstai, kinietiškieji (*bok choy*); tamsžalės lapinės daržovės – špinatai, *kale*, *swiss chard*, romėniškos salotos, pupelės, salotos, avokadai, asparagai; svogūninės – svogūnai, porai (*leeks*), česnakai; oranžinės spalvos vaisiai ir daržovės – morkos ir saldžioji bulvė, apelsinai, moliūgai, *greipfruktas*, papaja; uogos – raudonos vynuogės, avietės, mėlynės ir kt.

Šalia retesnių vaisių vis dažniau minimas granatas (*pomegranate*). Tai senovinėmis legendomis apipintas daugiasėklis vaisius. Jau pastebėta granato sulčių savybė, gerinanti kraujotaką. Mokslininkai tiria šio vaisiaus maitinę sudėtį ir jo pastebimą veikimą, reguliuojant hormono estrogeno lygį organizme. Toliau tyrimai parodys, ar šis vaisius galės būti naudingas, mažinant krūties vėžio grėsmę ir menopauzės reiškinius, susijusius su hormoniniais pokyčiais.

Naujų metų pradžia – riba, kai paprastai pasiryžtame kokioms nors permainoms. Tad dabar pats laikas vieną asmeninių išipareigojimų punktą skirti savo sveikatai. *Kanados Sveikatos tarnyba* duoda aiškias gaires: susipažink su *Kanados Sveikatos tarnybos* sveikos gyvensenos nuorodomis; pradėk valgyti 7-10 porcijų (1 porcija – 1/2 puodelio) vaisių ir daržovių per dieną; pasistenk miegoti kasdien 7-8 val.; sumažink išgeriamo alkoholio kiekį; judėk kiek galima daugiau. Ir dar viena atsparumą didinanti vaistą siūlo medikai, tik jo nebūna vaistinėse. Tai – juokas ir gera nuotaika. Vis daugiau tyrimų rodo, kad dažniau besijuokiantys ligoniai sparčiau sveiksta.

Pagal *Health Canada* tinklalapį parengė – **S. Katkauskaitė**

Taupykime Paramoje

[Litai jau Paramoje]

TAUPOMOJI SĄSKAITA	INVESTICINĖ SĄSKAITA
"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita) Kasdieninių kintamųjų palūkanų 3.00% 1 metų 1.55% 2 metų 2.15% 3 metų 2.50% 4 metų 2.75% 5 metų 3.25%	"GIC" INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas) 1 metų 1.55% 2 metų 2.15% 3 metų 2.50% 4 metų 2.70% 5 metų 3.25% 1 metų iškeičiamas 1.25% Neša metines ar sudėtines palūkanas
PAPILDOMA TAUPOMOJI 1.20% "Planas 24" Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji Balansas: \$0 – \$4,999.99 0.025% \$5,000.00 – \$9,999.99 0.100% \$10,000.00 – \$24,999.99 0.150% \$25,000.00 – \$59,999.99 0.250% Virš \$60,000.00 0.500%	"GIC" INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas) 1 metų 1.30% 2 metų 1.90% 3 metų 2.25% 4 metų 2.50% 5 metų 3.00% 1 metų iškeičiamas 1.00% 1 metų JAV dolerių 0.65%
PLANAS 24 Aukštesni nušimčiai ir nemokami čekių patarnavimai	TERMINUOTI INDĖLIAI 30–89 dienų 1.00% 90–179 dienų 1.00% 180–269 dienų 1.00% 270–364 dienų 1.00% 1 metų 1.00% 2 metų 1.10% 3 metų 1.50% 4 metų 1.75% 5 metų 2.00% Iškeičiami prieš terminą mažesniais nušimčiais
JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.20% PASKOLŲ NUOŠIMČIAI NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS Atviras, kintamųjų palūkanų 3.00% Uždarytas, kintamųjų palūkanų 2.25% 1 metų 3.10% 2 metų 3.50% 3 metų 3.85% 4 metų 4.25% 5 metų 4.85% Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą	PENSIJŲ FONDAI Kasdieninių kintamųjų palūkanų 1.20% 1 metų 1.55% 2 metų 2.15% 3 metų 2.50% 4 metų 2.75% 5 metų 3.25% Visi pateikti nušimčiai gali būti keičiami be įspėjimo
RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.50% ir aukščiau ASMENINĖS PASKOLOS 5.0% ir aukščiau ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau	PARAMA www.parama.ca
AKTYVAI per \$185,000,000 Palankūs nušimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W 416-207-9239 Pirm-Treč 9-3:30 Ketv-Penk 9-8 Šešt 9-1 1573 Bloor W 416-532-1149 Pirm-Treč 9-3:30 Ketv 9-6 Penk 9-3:30 Šešt Uždaryta	
LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA	

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

SPORTAS

Lithuanian House League
GAME SCHEDULE

Game Star Time 3:30 pm 4:45 pm

Date	Location	Younger Age Group	Older Age Group
Feb. 7th	Bishop Allen	Red vs Green	Red vs Green
Feb 14	Bishop Allen	Green vs Yellow	Green vs Yellow
Feb 21	TBD	Red vs Yellow	Red vs Yellow
Feb 28	Res Parish	Red vs Green	Red vs Green
Mar 7	Bishop Allen	Green vs Yellow	Green vs Yellow
Mar 14	Bishop Allen	Red vs Yellow	Red vs Yellow
Mar 21	Bishop Allen	Semi - 3rd vs 2nd	Semi - 3rd vs 2nd
Mar 28	TBD	Winner semi vs 1st	Winner semi vs 1st

Žinios iš Lietuvos

• Kauno “Žalgirio” krepšininkai Vieningosios lygos varžybas baigė garbingai. Po atkaklios ir baigmės vertos dvikovos kauniečiai rezultatu 78:72 nugalėjo Maskvos srities “Chimki” komandą su Pauliumi Jankūnu bei Robertu Javtoku ir varžybose užėmė trečiąją vietą.

• Vankuverio žiemos olimpinėse žaidynėse Lietuvai atstovaus šeši sportininkai. Tai bus pati mažiausia mūsų šalies sportininkų delegacija nuo 1992 metų Albervil žiemos olimpinių žaidynių. Šalies olimpinė rinktinė patvirtinta Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) Vykdomojo komiteto posėdyje. Vankuveryje dalyvaus 25 metų biatlonininkė Diana Rasimovičiūtė, keturi slidininkai – 25 metų Irina Terentjeva, 24 metų Aleksejus Novoselskis, 23 metų Mantas Strolia ir 20-metis Modestas Vaičiulis bei 24 metų kalnų slidininkas Vitalijus Rumiancevas. Lietuvos olimpinei delegacijai vadovaus LTOK pirmininkas Artūras Poviliūnas, misijos vadovė – olimpinė čempionė Vida Vencienė. Mūsų šalies vėliavą žaidynių atidarymo parade neš trečią kartą olimpinėse žaidynėse dalyvausianti I. Terentjeva.

• Iš Pekine pasibaigusio pasaulio dviračių tako taurės varžybų paskutiniojo, ketvirtąjo, rato į Vilnių sugrįžo Lietuvos rinktinė. Mūsų komandos atstovės Vilija Sereikaitė

ir Aušrinė Trebaitė Kinijos sostinės olimpiame kelyje iškovojo sidabro medalius. 22-ųjų metų V. Sereikaitė antrąją vietą užėmė 3 km asmeninėse persekiojimo lenktynėse, o 21-erių metų A. Trebaitė antra buvo “skrečo” rungties baigmėje. V. Sereikaitė su 18 taškų galutinėje rungties įskaityje liko trečia. Varžybose Pekine nedalyvavo Kroatijoje jau stovyklaujanti Lietuvos rinktinės vadovė Simona Krupeckaitė, kuri sprinto rungties galutinėje pasaulio taurės įskaityje liko ketvirta.

• Prestižinio atvirojo Jungtinės karalystės sportinių šokių čempionato profesionalų klasikinių šokių varžybose trečia lietuvė Edita Daniūtė su italų Mirko Gozzoli užėmė antrąją vietą.

• Europos futbolo sąjungos (UEFA) paskelbtame “Fair Play” (Kilnaus elgesio) įvertinime Lietuva tarp 48 šalių, kurių komandos oficialiose tarptautinėse varžybose nuo 2009 metų gegužės 1 iki gruodžio 31 dienos sužaidė ne mažiau kaip 26 rungtynes, užima 11 vietą.

• Slovėnijos kurorte Bled pirmą kartą surengtose pasaulio veteranų žiemos olimpinėse žaidynėse aukso medalį Lietuvai padovanojo slidininkas Petras Milašius, kuris nugalėjo vyrų iki 59 metų amžiaus grupėje 10 kilometrų klasikinio slidinėjimo rungtyje. Kelyje sportininkas sugaišo 30 min. 50 sek. VP

Karaliaučiaus srities
vaikų festivalis

Miestui garbė turėti tokią šventę

Iš viršaus: Karaliaučiaus srities vaikų festivalio dalyviai; garbingi svečiai sveikina festivalio dalyvius; scenoje Ragainės 2-os vidurinės mokyklos dainorėliai, vad. mkt. Feliksas Alimas

Karaliaučiaus krašte (Kalinigrado srityje) gyvena daugiau nei 14,000 lietuvių. Jie čia dirba, mokosi, dainuoja ir šoka. Lietuvių bendruomenė užima reikšmingą vietą krašto gyvenime. Ir savo šaknų jie nepamiršta. Už senelio Nemuno esančioje Mažojoje Lietuvoje vyksta įvairūs lietuvių bendruomenės kultūriniai renginiai. Jie jau seniai tapo įprastiniais šiame krašte gyvenančiais kitų tautų atstovais. Vienas jų – tai kasmetinis vaikų lietuviškos dainos festivalis, organizuojamas Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojų draugijos.

2009 m. lapkričio 14, Ragainėje (Nemane) kultūros ir pramogų centre įvyko aštuntasis Karaliaučiaus srities vaikų festivalis “Skambėk, skambėk, lietuviška dainele”, kuriame dalyvauti užsiregistravo per 200 dalyvių bei jų vadovų. Tai vienintelis srityje renginys, kuriame dalyvauja toks didelis būrys lietuviškai dainuojančių, grojančių ir šokančių vaikų. Pirmieji keturi festivaliai vyko Karaliaučiuje, penktasis – Tilžėje, šeštasis – Gumbinėje, septintasis – Įsrutyje. Šį kartą festivalis atkeliavo į Ragainę.

Dvi lietuvaitės Ilona Čiginskaitė ir Kristina Grybauskaitė atidarė šventę. Didelis ekranas rodė daug fotografijų, kur galima buvo prisiminti praėjusias vaikų šventes. Dainų šventės pradžią puikiai nuteikė Ragainės meno mokyklos choreografinis an-

samblis, pasveikinęs šventės dalyvius, kurių atvyko net 216, iš Karaliaučiaus, Įsručio, Gumbinės, Lazdynų, Eitkūnų, ir, žinoma, iš Ragainės. Dalyvis ir žiūrovus pasveikino Lietuvos respublikos generallinio konsulato Karaliaučiuje diplomatas Vidmantas Budrys. Taip pat sveikino Lietuvos atstovai: Tautinių mažumų departamento direktorius Arvydas Daunoravičius, Lietuvos konsulas Tilžėje Arūnas Kaminskas, kun. Anupras Gauronskas, Karaliaučiaus srities administracijos atstovai – Ragainės rajono vadovas Aleksandr Melnikov, Kultūros ministerijos atstovas Oleg Panasenka, Švietimo ministerijos atstovai bei Karaliaučiaus srities lietuvių kalbos mokytojų dr-jos pirmininkas Aleksas Bartnikas.

Po oficialios dalies vyko koncertinė programa: 20 solistų, ansamblių ir šokių kolektyvų parodė, kaip jie moka lietuviškai dainuoti, šokti tautinius šokius ir groti tautiniais muzikos instrumentais. O atidarė koncertinę programą puikus Ragainės 2 mokyklos lietuvių kalbos mokytojų pasveikinimas. Jie, vadovaujami mokytojo Jono Glinskio, ne tik pasveikino dalyvius, bet ir sudainavo lietuvišką dainą, po kurios pristatė savo grupes: kanklininkų ansamblių (vadovė Aldona Strojėva) bei Ragainės 2 mokyklos vaikų kolektyvą (vadovas Feliksas Alimas). Programoje daly-

vavo ir svečiai iš Didžiosios Lietuvos – vaikų folkloro ansamblis iš Klaipėdos “Vorusnėlė”, sudainavęs keletą Prūsijos lietuvių dainų.

Festivalio dalyvius vertino komisija: Aleksas Bartnikas, pirmininkas; Aušra Dumbliauskienė, Tautinių mažumų departamento prie LR vyriausybės atstovė; Nadežda Kudimova, Ragainės rajono administracijos švietimo skyriaus metodininkė; Jekaterina Dmitrijeva, Ragainės Menų mokyklos direktorė; Ala Isajeva, Karaliaučiaus Nepertraukiamo ugdymo centro direktorė; Albina Kymantienė, Ragainės lietuvių kultūros dr-jos moterų ansamblio “Raganita” vadovė. O žmonės ėjo ir ėjo... – į Kūrybos namų salę, kuri talpino 400 žmonių, o gal ir daugiau. Su šeimomis, mažais vaikais. Atrodė, kad nedideliame Ragainės miestelyje gatvėse neliko žmonių. Tokį didelį susidomėjimą festivalis matė pirmą kartą. Miesto meras su pavaduotoju dalyvavo šventėje nuo pačios pradžios iki pabaigos, jis dar susitiko su festivalio projekto vadovu Algirdu, sakė, kad jo miestui garbė turėti tokią šventę.

Šventė tęsėsi kelias valandas, visiems buvo smagu, įdomu. Vieni kolektyvai keitė kitus, plojome, šypsojomės, džiaugėmės vieni kitais. Daina suartina, daina supažindina, daina pakviečia draugauti.

Nukelta į 13-tą psl.

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. I. Matiu
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

“Refresh in Lithuania”

Vytauto Didžiojo universiteto vasaros kursai Pasaulio lietuvių jaunimui

Vytauto Didžiojo universitetas ir Lietuvių išeivijos institutas kviečia už Lietuvos ribų gyvenančius lietuvius nuo 18 metų į **Vytauto Didžiojo universiteto vasaros kursus – *Refresh in Lithuania***, kurie vyks **2010 m. liepos 5-16 d.d. Kaune**. VDU vasaros kursai – tai visus pasaulyje išsibarsčiusius lietuvius, o ypač jaunimą jungianti idėja, kurios tikslas yra išlaikyti išsisklaidžiusios tautos dalies ryšį su Tėvyne bei supažindinti su šiuolaikine Lietuva. 2010 m. liepą vyksiantys kursai yra skirti studentiško amžiaus lietuvių išeivijos atstovams, norintiems palaikyti glaudesnius ryšius su Lietuva, besidomintiems lietuvių kalba, Lietuvos kultūra ir istorija, šalies socialine, ekonomine bei politine padėtimi. VDU vasaros kursų globėja – Lietuvos respublikos seimo pirmininkė Irena Degutienė.

Programoje numatoma: Lietuvos ir išeivijos istorijos, Lietuvos kultūros ir meno paskaitos, diskusijų klubai; lietuvių kalbos praktika, kalbos kultūra, šiuolaikinės lietuvių kalbos vartojimo įgūdžių tobulinimas; kultūrinė, pažintinė veikla (muziejai, ekskursijos, meno renginiai); pažintis su seimo, vyriausybės bei kitų vyriausybinių ir nevyriausybinių organizacijų darbu; pažintis su Vytauto Didžiojo universiteto studijų programomis bei bendruomene.

Vasaros kursus organizuoja VDU, Lietuvių išeivijos instituto bei kitų institucijų darbuotojai. Daugelis jų turi pedagoginę ir vasaros stovyklų instruktorių patirtį, yra kvalifikuoti pažintinių ekskursijų vadovai. Kursuose dirbs Egidijus Aleksandravičius, Daiva Kuzmickaitė, Vida Bagdonavičienė, Mykolas Drunga, Daiva Dapkutė ir kiti. Visiems dalyviams bus išduoti VDU vasaros kursų diplomai. Registruotis į kursus galima elektroniniu paštu, atsiunčiant užpildytą dalyvio anketą. Anketas prašome siųsti iki balandžio 1 d. Išsamesnę informaciją apie programą ir registracijos formas rasite internete <http://www.iseivijosinstitutas.lt/index.php?cid=664>.

Kursų kaina vienam žmogui – 1800 Lt (523 EUR). Į šią kainą įskaičiuota: dalyvių apgyvendinimas; dalinis dalyvių maitinimas (atidarymo, uždarymo vakarienės, maitinimas ekskursijų metu), transporto išlaidos (Kauno viešojo transporto dviejų savaitinių bilietai, autobuso nuoma ekskursijoms), išlaidos akademinei ir kultūrinei programai.

Vida Bagdonavičienė, Tel.: +370 67 971289;
Ingrida Celešiūtė, Tel.: +370 67 194589; +370 37 327839
El.paštas: pla@isc.vdu.lt
Lietuvių išeivijos institutas, S. Daukanto 25,
44249, Kaunas, Lietuva

Karaliaučiaus srities vaikų festivalis

Atkelta iš 12-to psl.

O dar puikūs tautiniai arba puošnūs koncertiniai drabužiai, muzika – tai džiaugsmas ir poilsis. Baigiantis festivaliui į sceną buvo pakviesti visi ansamblių vadovai ir dainų festivalio vertintojai. Buvo paskelbti apdovanojimai geriausiems dainininkams iš geriausių, dėkojama vadovams.

Visi festivalio dalyviai buvo apdovanoti Lietuvos respublikos Tautinių mažumų departamento dovanėlėmis, Generalinio konsulato padėkos raštais, Karaliaučiaus srities Lietuvių kalbos mokytojų dr-jos diplomais, srities administracijos pagyrimo raštais. Be apdovanojimų neliko nė vieno kolektyvo. Specialiu Ragainės miesto administracijos (mero) prizų jau antrą kartą buvo apdovanotas Gumbinės vaikų folkloro ansamblis “Nadruvėlė” (vad. Irena Tiriuba) bei solistas Antanas Paukštis iš Tilžės.

Kolektyvai susirinkę scenoje sudainavo atsisveikinimo

dainą *Dar neišeikime*, kurią vedė ilgametis vaikų festivalio projekto vadovas, mokytojas Algirdas Karmilavičius. Tokiu būdu palinkėjo vieni kitiems susitikti kitais metais. Festivalis praėjo labai aukštu lygiu. Buvo kruopščiai ir įdomiai paruoštas scenarijus, apgalvotos įvairios interpretacijos, pakviesta daug svečių. Už visa tai dėkojame aktyviam, nepalinkstančiam festivalio vadovui Algirdui Karmilavičiui.

Dėkojame savo ilgamečiams rėmėjams Čikagos Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai bei Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui prie LRV. Už organizacinę pagalbą dėkojame Ragainės miesto administracijai, Ragainės 2 vidurinės mokyklos direktorei bei jos mokyklos lietuvių kalbos mokytojams, visiems, visiems vadovams, kurie paruošė vaikus festivaliui.

Vidmantas Budrys,
LR generalinio konsulato
Karaliaučiuje III-asis sekretorius
Rūta Leonova,
Karaliaučiaus 48 m-los mkt.

JAUNIMO ŽODIS

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS

Manoji Laplandija

Laba diena. Mano vardas yra Jokūbas, gyvenu Lietuvos sostinėje Vilniuje. Noriu jums papasakoti apie smagią kelionę. Iškart po Kūčių vakaro vykau į Laplandiją. Laplandija – tai toks kraštas šiaurės Europoje, Suomijoje, Švedijoje ir dar keliose šiaurės šalyse. Vienas Suomijos trečdalis yra už poliarinio rato, o ežerų Suomijoje šiek tiek daugiau negu šimtas tūkstančių. Nuo Laplandijos iki mano gimtojo miesto Vilniaus yra 1426 kilometrai. Laplandijoje viskas kitaip negu ten, kur aš gyvenu – Lietuvoje. Ten viskas balta. Nesimato net mažiausio žolės lopinėlio. O sniegas ten laikosi septynis mėnesius. Žiemą Laplandijoje švinta apie dešimtą ryto, o temsta apie antrą valandą dienos. Laplandijoje yra ir Kalėdų senelio būstinė. Būstinė stovi ties poliarinio rato ženklų: taigi, galima atsistoti viena koja už poliarinio rato, o kita koja prieš poliarinį ratą.

O miestelis, kurio pavadinimas yra Rovaniemis, yra tik už 8 kilometrų nuo Kalėdų senelio namų. 1944 metais šis miestas buvo visiškai sugriautas, o po Antrojo pasaulinio karo atstatytas. Žinoma, reikia, kad kažkas saugotų Kalėdų senelio kaimą. Jį saugo šuo, kurio vardas yra labai keistas. Jo vardas Šuo; šis šuo nėra piktas ir nekanda, bet yra suma-

Nuotraukos viduryje rašinio autorius Jokūbas su tėveliais Laplandijoje

be veiklos. Šie šunys gali išgyventi, esant net 50-60C šalčio. Manoma, kad haskių veislę išvedė čiuokčiai. Pirmosios lenktynės su šiais šunimis buvo surengtos 1908 metais, tako ilgis buvo 653 km. Šie šunys Laplandijos gyventojams buvo didelis turtas. Legendinių haskių kinkinio vedliu tapo Leonardas Sepala. Kilęs iš Norvegijos, Sepala atvyko į Aliaską ieškoti aukso su pirmąja aukso ieškotojų banga. 1914 metais įsigijo haskių kinkinį ir pirmą kartą dalyvavo lenktynėse. Nuo 1915 iki 1917 metų Aliaskos lenktynės laimėdavo tik Leonardas Sepala. Štai dar keletas kinkomų šunų: Alias-kos malamutas, vakarų Sibiro laika, samojedas, Norvegų elkhundas, Grenlandijos šuo, Sibiro haskis, eskimų šuo.

Prieš sėsdami ant snigomobilių rengėmės lyg kokie astronautai. Važiuojame apie 45 mylių per valandą greičiu: vėl vakarą lėkėme užšalusia upe. Taip pat dalyvavau elnių safaryje (Laplandijos gyventojai elnius augina todėl, kad jie duoda pieno, mėsos, kailių ir, be viso to, dar gali būti naudojami susisiekimui), lankiausi Ranua zoologijos sode (žinoma, ten žirafų ir liūtų nepamatysit, nes juk vis dėlto ten šiaurė, bet pamatysite baltąsias meškas, ūdras, lapas, ernius ir daug gražių ir didelių paukščių, kurie pas mus Lietuvoje negyvena ir niekados neužsuka). Žinoma, aplankiau Kalėdų senelio kaimą. Kelionė įdomi, tad tikrai patarčiau nuvažiuoti į Laplandiją.

Jokūbas Janušauskas, Vilnius,
5e klasės moksleivis, M. Mažvydo vid. m-la

Elnių safaris Laplandijoje (Suomija)

nus. Kalėdų senelio kaimelyje taip pat rasite ir paštą, suręstą iš natūralių akmenų ir medžio. Paštas dirba visus metus ir iš jo galima išsiųsti sveikinimus, kurie paženklinami specialiu Kalėdų senelio antspaudu. Per paskutinius 20 metų Kalėdų senelis iš 184 šalių gavo beveik 8 milijonus laiškų, kuriuose viso pasaulio vaikai išsako savo norus ir prašo dovanų.

Pramogų ten taip pat nestinga. Ir aš dalyvavau snigomobilių safaryje, šunų safaryje. Tų šunų veislė vadinasi haskiai (Huskies). Jie labai ištvermingi, negali nustygti vietoje, o pati baisiausia nelaimė jiems yra būti paliktiems

Laplandija (Suomija) – Kalėdų senelio paštas, nykštukai rūšiuoja laiškus

AŲA**JUOZUI PAJAUJUI****mirus,**jo brolių KAZIMIERĄ PAJAUJĮ, mūsų choro narį,
nuoširdžiai užjaučiame.*TLPK choras "Daina"***MŪSŲ DRAUGIJOS NARAI****AŲA****EUGENIJAI KRIPIENEI****iškeliauvus amžinybėn,**

jos sūnus ALGIMANTĄ ir JONĄ su šeima bei visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

*KLKM dr-jos Anapilio parapijos skyrius***MIRTIES PRANEŠIMAS****AŲA****JULIJA LAJUKIENĖ**

mirė 2010 m. sausio 19 d., sulaukusi 87 m., Moira Place, Tweed, Ontario. Liūdi vaikai Giddy ir Leroy Kugle (Toronto), Rasa Baltutis (Tweed), Vida Baltutis ir Ken Dickson (Belleville), Jonas ir Linda Baltutis (Belleville), vaikaičiai Elijah ir Fiona McFadden, Lara McFadden, Alnis ir Brooke Dickson, Adam Baltutis ir Rachel Bond, Jesse Baltutis, provaikaičiai Connor ir Lewis. Gedulinės Mišios buvo aukojamos St. Carthagh šventovėje, Tweed, Ontario, sausio 21 d. Velionė palaidota St. Carthagh kapinėse.

*ŠEIMA***PADĖKA****AŲA****TERESĖ GRAŽULIENĖ****mirė 2010 m. sausio 11 d.**

Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, diakonui dr. K. Ambrozaičiui ir vargonininkei už patarnavimą šv. Mišiose. Dėkingi už nuostabius atsisveikinimo žodžius V. Pečiuliui ir visai Šaulių kuopai už nuoširdų velionės pagerbimą. Taip pat dėkingi visiems, palydėjusiems velionę į paskutinę kelionę, nešusiems karstą, atsiuntusiems gėlių. Nuoširdžiai dėkojame atnešusiems pyragų, šeimininkei B. Stanulienei už paruoštą maistą ir visiems dalyvavusiems už nuoširdžius užuojautos žodžius.

*Buožių ir Kartavičių šeimos***Advokatas****ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.**
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com**AUKOJO TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS**

\$330 – O. Dramantas; \$130 – A. Laurinaitis; \$117.85 – Anapilio knygynas; \$110 – S. Gotceitas; \$100 – H. Butkevičius, dr. E. Malkus, S. Kojelis, P. Paškevičius; \$90 – R. Prizgintas; \$60 – B. Vyčinas, A. Sekonis, R. Jurkus; \$50 – M. Biekša, T.E. Janeliūnas, A. Činga, dr. G. Murauskas, J. Butkus, L. Barčauskas; \$35 – J. Greičiūnas; \$30 – P. Skeivelas, P.B. Saplys, E. Beržaitis, J.R. Karasiejus; \$28 – M. Šiūlys; \$26 – A. Vaičiūnas; \$25 – A. Petrašiūnas, J. Krištolaitis, A. Kilinskas; \$23 – V. Prasauskas; \$20 – O. Naruševičius, K. Rožanskas, G. Stauskas, L. Kunnapuu, B. Simonaitienė; \$10 – A. Vanagas, G. Vyšniauskas, E. Glatkauskas, S. Danaitis, A. Danaitis, A. Barzdukas, A. Kamaitis, A. Petschar, A. Kanapka, R. Bekeris, I. Vadauskienė, A. Gudavičius, J. Dabrowski; \$5 – S. Panavas; \$4 – K. Pajaujis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$200 – A. Rukšys, J. Popikaitis; \$150 – T. Bogušas, V.P. Jankaitis; \$140 – Alv. Ramanauskienė, A. Urbonas, V. Rutkauskas, L. Vytė, A. Petrašiūnas, J. Greičiūnas, A. Kaminskas, dr. Č. Kuras, A. Dronsa, P. Paškevičius; \$120 – A. Vaickus, J. Šimkus; \$110 –

E.J. Sinkys, K. Narščius, D. Jakas, B. Januška, R. Prizgintas, dr. R. Kriaučiūnas, N. Šumskis; \$100 – V. Kadis, E. Karosas, J. Dragūnas, G. Balyta, E. Holmes, L. Matulevičius, Vladas Kazlauskas, Vytas Kazlauskas, A. Smolskis, J. Krasauskas, M. Juozaitis, P.G. Breichmanas, J. Lajukas, D. Karosas, P.T. Pargauskas, J. Kuliešius, V. Puodžiūnas, A. Venslovaitis, V. Buzas, R. Bulovas, P. Lapienis, A. Jankauskas, J. Gustainis, M. Trečiokas, R. Kazlauskas, A. Budininkas, V. Bireta, C. Pakštas, B. Vileita, Z. Augaitis, V. Macas, B. Kasperavičius; \$90 – S. Gotceitas, T.E. Janeliūnas, P. Barbatavičius, K. Ivanauskas, R. Vytė, B. Stundžia, R. Stabačinskas, J. Klemka, G. Vyšniauskas, L. Kulnys, O. Dalindaitė, G. Kažemėkas, N. Liačas, A. Ankus, A.S. Staškevičius, B. Nagys, I. Kairys, B. Vyčinas, A. Augaitis, K. Stirbys, L. Strumila, N. Bates, A. Levišauskas, A. Šileika, M. Sakalinis, J. Dabrowski, K. Zabas, R.G. Paulionis, J. Rutkauskas, B. Vilkus. Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

Dokumentinių filmų ciklas

• "Slaptieji XX amžiaus archyvai", – tokiu pavadinimu yra sukurtas dokumentinių filmų ciklas apie dvidešimto šimt. svarbius Lietuvos politinius bei istorinius įvykius. Ciklą sudaro keturi DVD diskai. Šių filmų autoriai yra neseniai Kanadoje lankęsis istorikas dr. Arvydas Anušauskas ir LNK žurnalistė Gražina Sviderskytė. Pirmame diske "Šimtas paskutinių valandų" yra atkuriami 1940 metų birželio įvykiai Kaune, Lietuvos pasienyje, Maskvoje, likus tik 100 valandų iki sovietų okupacijos ir ultimatumo. Atkuriami paskutiniai nepriklausomos vyriausybės posėdžiai, dramatiškos diplomatų derybos, svarstomi įtartiniai kai kurių Lietuvos valdininkų saitai su sovietų struktūromis. Rodomi dokumentai iš slaptųjų Rusijos archyvų fondų. Pirmasis filmas bus rodomas Lietuvių Namuose dideliame ekrane š.m. vasario 28, sekmadienį, 2 v.p.p. Apie kitus tris filmus ir jų rodymo laiką bus pranešta vėliau.

Vytas Kulnys

SP
PRINTING
NET
STUDIO

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prle Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

*affiliated***TEIRAUKITĖS PAS MUS!****RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI***Affiliated Insurance Management Inc.*

► visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės

► konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms

► dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2010 m. sausio 20 ir vasario 3 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2010 m. sausio 20 ir vasario 3 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601**\$3.00***
3 off**COUPON**
for 1 parcel**\$3.00***
3 off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė**2320 Bloor Street West**

Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255**Fax. (416) 762-8853***Turner & Porter***LAI DOTUVIŲ NAMAI****TORONTE****ETOBICOKE**

ir

MISSISSAUGOJE

Mieli ir brangūs tautiečiai,

Atsistatydindamas iš užimamų pareigų nuoširdžiai dėkoju už mūsų prasmingą bendradarbiavimą, už Jūsų supratimą, palaikymą, vertingus pasiūlymus bei konstruktyvią kritiką, už šiltą bendravimą bei daugybę neužmirštamų akimirkų.

Esame Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo dvidešimtmečio išvakarėse. Tai Laisvės dvelksmo, žmogiško orumo ir pasididžiavimo mūsų Tėvyne Lietuva metas. Kartu tai laikas, kupinas permainingų, iššūkių ir išbandymų, reikalaujantis susitelkimo, tarpusavio pasitikėjimo ir solidarumo. Mes jau ne kartą įrodėme, jog nepaisant sunkumų išliekame vieningi, sustipriname lietuvišką pradą ir kylame naujam skrydžiui.

Tvirtai tikiu, kad Valstybės ryšių su užsienio lietuviais srityje įvykusios permainos jau netolimoje ateityje duos apčiuopiamų rezultatų, o tarpusavio santykiai bus pakylėti į naują kokybinį lygmenį. Tikiu, kad "Globalios Lietuvos" idėja taps gyvu kūnu, organiškai įaugiančiu į mūsų širdis ir protus, igalinančiu mus savo žinias, patirtį bei energiją skirti Dabarties ir Ateities Lietuvos kūrimui.

Visiems pasaulio lietuviams nuoširdžiai linkiu ieškoti ir atrasti, puoselėti ir branginti vertybes, vienijančias ir jungiančias XXI amžiaus pasaulio lietuvių šeimą, saugančias ir tvirtinančias mūsų lietuviškąją savastį šiandienos pasaulyje.

Nežiūrint pasikeitimų išlieku kartu su Jumis, vieningas savo mintimis ir siekiais.

Nuoširdžiai Jūsų –

Vygaudas Ušackas

2010 m. sausio 26 d.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Maloniai kviečiame visus dalyvauti Lietuvos
Nepriklausomybės atkūrimo

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIME

2010 m. vasario 21, sekmadienį, 4 v.p.p.

ANAPILIO DIDŽIOJOJE SALĖJE (2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON)

Dalyvaus ir kalbės svečias iš Lietuvos **PAULIUS KOVAS**,

vienas iš Lietuvos tūkstantmečio odisėjos "Ambersail" jachta organizatorių, XI plaukimo etapo kapitonas.

HIMNAI – Daiva Paškauskaitė.

PROGRAMOJE "Apjuoskim Lietuvą" dalyvaus aktorė-dainininkė

iš Lietuvos **NIJOLĖ NARMONTAITĖ**; XIII kongreso Kanados atstovai;

Toronto tautinių šokių grupė "Gintaras"; Toronto vaikų teatro "Žalios lankos" grupė;

Toronto retro šokių grupė "Tarp kitko".

Vasario 16-osios renginiai: Otavoje vasario 13 d., 3 v.p.p.; Montrealyje vasario 14 d., 11 v.r.;

Vasagoje vasario 18 d., 2 v.p.p.; Hamiltone vasario 20 d., 12 v.p.p.

Rengia ir išlaidas dengia KLB Toronto apylinkės valdyba

www.torontolietuviai.org

LABDAROS FONDO ŽINIOS

Primename, kad kovo 14 d. įvyks Labdaros fondo metinis susirinkimas Toronto Lietuvių Namuose. Registracija prasidės 12 v., susirinkimas 1 v.p.p. Labdaros lietuvių slaugos namai – tai vieninteliai Kanadoje. Jūsų dalyvavimas susirinkime – svarbus paremti ir prisidėti prie Slaugos namų gerovės bei tęstinumo. Labdaros fondo valdybos posėdis įvyks vasario 10 d., 7 v.v. Slaugos namuose. GP

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka ar rėmėjo prenumerata, testamentiniu palikimu.
Iš anksto dėkingi – TŽ leidėjai

"APIE MEILĘ RIMTAI IR JUOKINGAI"

Aktorė ir dainininkė iš Lietuvos

NIJOLĖ NARMONTAITĖ

Pristato naują programą

vasario 20, šeštadienį, 6 v.v.

Prisikėlimo parapijos salėje
1 Resurrection Road

Bilieto kaina \$15

Bilietai parduodami prie įėjimo

Veiks baras

Rengia – KLB Toronto apylinkė

www.torontolietuviai.org

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

- ◆ granitas, bronzos, medis
- ◆ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ◆ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

Rane® vonios – saugios ir patogios

- lengva įlipti, pilnai pripildoma vonia, prieinama kaina

- plačios durys (40 in.) persėdimui iš kėdės su ratukais

- pasirinkimas iš 5 modelių

- telpa į turimos vonios plotą

- galima pasirinkti Air-spa arba Whirlpool purkštukus (jets)

- modeliai pritaikomi prie daugelio keltuvų

Skambinti Ed Urbonavičius

905 726 0040

info@HomeWellnessPartners.com

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS:
jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą KANADOS PASTO BENDROVEI telefonu 1-800-267-1177 arba el. paštu, tinklalapyje www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje "Contact us", tada "General Customer Service").

Saugus ir prasmingas gyvenimas senjorams Lietuvoje !

- Parduodami arba nuomojami apartamentai
- Slauga
- Gyvenimas bendruomenėje
- Medicininė rehabilitacija

Karališkoji rezidencija, Pakalnės g. 3, Birštonas, tel. +370 686 77373
www.karaliskojerezidencija.lt

Kamerinės muzikos popietė

Vasario 7, sekmadienį, 2 v. p.p. Toronto Lietuvių Namuose muzikos studija *Imaginus International* (direktorė ir meno vadovė dr. Janina Kuzmaitė) kviečia į kamerinės muzikos popietę *The Passion of Schumann*, skirtą Šv. Valentino dienai. Kompozitorių Schumann, Beethoven, Prokofjev kūrinius atlieka solistai Rachel Krehm (sopranas), Michael Robert Broder (baritonas) ir pianistė dr. Janina Kuzmaitė. Bilietai – prie įėjimo, vaikams iki 16 m. – nemokamai. Inf.

TRUMPAI

• Klaipėdos krašto atvadavimo diena Sausio 15-oji šiemet buvo paminėta ir Vilniuje. Į šią istorinę datą Lietuvos seimo dėmesys buvo atkreiptas 2006 m. klaipėdiečio seimo nario Vaclovo Stankevičiaus iniciatyva.

• Pirmąją Kalėdų dieną į Vilniaus greitosios pagalbos ligoninę buvo atgabenta 150 žmonių, iš kurių 102 susižalojo paslydę ant ledo. Tą dieną gatvių šaligatviai buvo virtę "čiuožyklomis".

• Venezuelos prezidentas Hugo Chavez pasiūlė būdą energijai taupyti: "Draugai, kam jungti elektrą, kai jūs trečią valandą nakties atsikeliate ir einate į tualetą? Laikykite ant naktinio stalo šalia lovos elektrinį žibintuvėlį..." Savo tautiečiams yra pasiūlęs duše nesiprausti ilgiau kaip tris minutes.

TORONTO

Anapilio žinios

• Sausio 26, antradienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidotas a.a. Juozas Pajaujis, 91 m. amžiaus, brolis mūsų parapijiečio ir choristo Kazimiero Pajaujo.

• Vasario 5 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus ir po pietų 3 valandą, o po Mišių – Šventoji Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

• 2009 metų aukų pakvitavimus atleidimui nuo valstybinių mokesčių (Income Tax) galima atsiimti sekmadieniais parapijos salėje. Tai tvarko Juozas Karasiejus. Neatsiėmusiems jie bus išsiuntinėti paštu.

• Wasaga Beach mieste Vasario šešioliktosios minėjimas bus Gerojo Ganytojo misijos patalpose vasario 18, ketvirtadienį, 2 v.p.p. Minėjimo programoje: Lietuvos odisėjos “Ambersail” XI tarpsnio kapitono Pauliaus Kovo paskaita ir aktorės bei dainininkės Nijolės Narmontaitės meninė dalis.

• Mūsų parapijose Gavėnios susikaupimus ves kun. Laurynas Grikielis, Kauno Šv. Dvasios (Šilainių) parapijos vikaras ir mokyklos kapelionas. Lietuvos kankinių šventovėje susikaupimas bus kovo 12, 13 ir 14 d.d., Delhi miesto Šv. Kazimiero šventovėje – kovo 14 d., o Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje – kovo 16 d.

• Vasario 7, ateinantį sekmadienį, 12 v.d. mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrus visus kviečia į blynų pietus Anapilio parodų salėje. Bus dantisto dr. Arūno Dailydės paskaita, nepaprastai skanūs blynai, durų laimikis ir loterija. Įėjimas – \$10.

• Pirmajai Komunijai pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje.

• Anapilio knygyne platinama *Žodis tarp mūsų* knygelių sausio-vasario laida. Taip pat galima įsigyti mokyklinio amžiaus vaikučiams “Pučia vėjas” garsaploktę (CD) ir “Dainavos” vyrų vieneto garsaploktę (CD) “Šešiese”. Primenama, kad vyks ta ir knygų bei muzikos juostelių išpardavimas.

• Mišios vasario 7, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Adą Poškaitienę ir Poškaičių mirusius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje vasario 7, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Rūtą Vaškevičiūtę-Stankienę (V metinės); Delhi Šv. Kazimiero šventovėje vasario 6, šeštadienį, 3 v.p.p. padėka Dievui.

Kauno arkivyskupijos Vaikų dienos centrums aukojų: \$50 – T. Kulvinskienė; a.a. Eugenijos Kripienės laidotuvių progą surinkta \$240; aukojų: \$50 – I. Nacevičienė; \$30 – A.A.M. Janeliūnai; \$20 – R. Jaglowitz, M. Zubrickienė, A. Petkevičienė, A. Augaitienė, N.A. Baneliai, J.V. Kriščiūnai, J. Gurklėnė, R. Celejewska.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbų – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell).

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedojo parapijos jaunimo choras, o vasario 7 d. giedos parapijos “Retkartinis” choras.

• Pasibaigus Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos trimečiam suvažiavimui, Lietuvos pranciškonų provincijos vadovybė savo posėdžiuose peržiūrėjo provincijos namų sudėtis ir, kur reikėjo, padarė pakeitimus. Toronto Prisikėlimo vienuolyne darbuosis: kun. Jonas Šileika, OFM, – gvardijonas/viršininkas, jo padėjėjas – kun. Augustinas Simanavičius, OFM, kun. Juozapas M. Žukauskas, OFM, – parapijos klebonas, kun. Kęstutis Reizgys, OFM, – parapijos vikaras, kun. Eugenijus Jurgutis, OFM, – vienuolynų ir parapijos ekonomas, kun. Pijus Sharp, OFM, – ir toliau dirbs parapijoje. Naujai paskirtas klebonas, baigęs išpareigojimus Kretingos pranciškonų gimnazijoje, perims pareigas gegužės mėnesį; su juo atvyks ir jo vikaras, iki to laiko dirbsiantis Pakūtuvėnų parapijoje, Lietuvoje.

• Šis penktadienis yra pirmas mėnesio. Po vakarinių 7 val. Mišių yra išstatomas Švenčiausiasis su maldomis ir palaiminimu. Prieš Mišias klausoma išpažinčių. Pirmą mėnesio šeštadienį Gyvojo rožinio draugijos naiai 10.30 v.r. renkasi Rožiniui ir 11 v.r. Mišiom.

• KLM draugijos mūsų parapijos skyriaus susirinkimas įvyko sekmadienį, sausio 31, 12.15 v.d. Susirinkimo metu Angelė Ambrozaitienė, Labdaros namų darbuotoja, kalbėjo apie valdžios nustatytą tvarką, kaip patekti į Labdaros slaugos namus.

• Kanados lietuvių kunigų vienybės valdyba kasmet parūpina kunigą, kuris veda Gavėnios rekolekcijas. Šiais metais mūsų parapijoje rekolekcijas kovo 18-21 d.d. ves kun. Laurynas Grikielis, Kauno Šv. Dvasios parapijos vikaras ir katalikiškos gimnazijos kapelionas.

• Metinis visų parapijiečių susirinkimas įvyks š.m. balandžio 18 d., 12 v.d. parapijos salėje.

• *Žodis tarp mūsų* sausio-vasario mėnesių knygutės pasiekė Torontą pavėluotai, nes pirmoji siunta buvo pakeliui dingusi. Leidėjai skaitytojų atsiprašo.

• Lietuvoje mirė a.a. Povilas Jučėnas, Eleonoros Ališauskienės brolis.

• Mišios sekmadienį, vasario 7: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Aldoną Skrupskienę; 10.45 v.r. už a.a. Vincą Beresnevičių, už a.a. Laimutę Gaižutienę – 3 metinės ir už a.a. Ireną Baltakienę; 12.15 v.d. už a.a. Matą Romeiką – 7 metinės.

Tradicinis užgavėnių “Šiupinys” įvyks vasario 16, antradienį, 7 v.v. Toronto Lietuvių Namuose. Bus įvairi ir įdomi meninė programa, turtinga loterija. Įėjimas – \$25 (vakarienė su vynu). Visus dalyvauti maloniai kviečia Mažosios Lietuvos moterų dr-ja.

Išganytojo parapijos žinios

• Šį sekmadienį, vasario 7, pamaldos vyks 9.30 v. ryto; anglų parapija prašė šio pakeitimo, nes po pamaldų vyks jų visuotinis susirinkimas.

• Sekmadienį, vasario 14, pamaldos vyks vėl įprastu laiku – 11.15 v.ryto. Šiose pamaldose bus dalinama Šv. Komunija ir vyks sekmadienio mokyklos pamokos. Po pamaldų bus Moterų draugijos susirinkimas ir konfirmantų pamoka.

• Parapijos visuotinis metinis susirinkimas vyks po pamaldų vasario 28 d. Lietuvių Namų patalpose.

Lietuvių Namų žinios

• Sausio 24 d. LN nariai dalyvavo pasitarime su valdybos nariais – pirmininku G. Sližausku, A. Janušu, R. Snowden ir dr. R. Slavicku. Buvo aiškinamasi apie svetainės būklę, dėl automobilių pastatymo mokesčio, apie “Labdaros” skolą Lietuvių Namams, Švietimo komiteto veiklą. Valdybos atstovai pranešė, kad po valgyklos salės atnaujinimo ten sekmadieniais bus tiekami pietūs, nes svetainėje “Lokys” per mažai vietos. Iš viso bus stengiamasi namus pagerinti ir veiklą praplėsti. Įvairius pageidavimus ir pastabas išsakė L. Balsienė, dr. G. Bijūnienė, V. Bijūnaitė, T. Gurevičius, G. Kobelskienė, A. Kynas, V. Kulnys ir A. Šimkienė. S.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis įvyks vasario 22 d., 7.30 v.v. LN posėdžių kambaryje.

• Vasario 13 d. Lietuvių Namuose įvyks Valentino dienos šokiai. Programoje – šilta vakarienė su vynu, baras. Šokiams dainuos estrados princas Rytis Cicinas. Dėl platesnės info teirautis tel. 416 532-3311.

• LN ieško virėjų. Kreiptis tel. 416 532-3311.

• Popiečių metu nemokama mašinų stovėjimo aikštelė nuo 11 v.r. iki 6 v.v. Maloniai kviečiami visi sekmadieniais į Lietuvių Namus.

• Galite išsinuomoti mėnesinę mašinos stovėjimo vietą. Dėl papildomos info kreiptis tel. 416 532-3311.

• Baras “Lokys” išnuomojamas įvairioms šeimyninėms šventėms.

• Lietuvių Namų internetinis tinklalapis, lietuvių kalba: www.torontolietuviunamai.com, anglų kalba: www.lithuanianbanquethalls.ca.

Maironio mokyklos žinios

• Vasario 13 yra Šeimos diena – pamokų nebus.

• Vasario 20 d. įvyks Vasario 16-osios minėjimo užsiėmimai mokiniams, kuriuos ves KLJS-gos nariai. **Živilė**

Aplankykite TŽ tinklalapį www.tevzib.com! Ten – veiklos kalendorius, TŽ 15 ir 16 psl. bei įvairi naudinga informacija.

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

IEŠKOME AUKLĖS 2 m. berniukui ir namų tvarkytojos, kuri gyventų šeimoje Brantford, ON. Skambinti tel. 519 770-0665.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Baltiečių menininkų metinis susirinkimas įvyko vasario 2 d., 7 v.v. Latvių Namuose. Buvo renkama nauja valdyba.

• “Nidos” žvejų klubo metinis susirinkimas įvyks vasario 21 d. po Mišių Aušros Vartų parapijos salėje. Po susirinkimo bus pietūs nariams.

• “Rūtos” klubo metinis susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario 24, Aušros Vartų par. salėje. Pradžia 12 val. Tą dieną nebus “bingo”. Nariai prašomi dalyvauti. Bus galima susimokėti nario mokestį.

Gavėnios rekolekcijos Aušros Vartų parapijoje bus vasario 28 d. Rekolekcijas ves kun. Laurynas Grikielis. Jis apsistos Aušros Vartų par. klebonijoje. Šeštadienį, vasario 27, ves rekolekcijas Šv. Kazimiero parapijoje. Sekmadienį – Aušros Vartuose. Mišios – 10 v.r. Išpažinčių bus klausoma nuo 9 v.r. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Gavėnios susikaupimas/rekolekcijos mūsų parapijose įvyks šeštadienį, vasario 27. Ves kun. Laurynas Grikielis, Kauno Šventosios Dvasios (Šilainių) parapijos vikaras, kunigu iššventintas 2009 m. vasario 1 d. Kauno arkikatedroje bazilikoje, katalikiškos gimnazijos kapelionas ir Marijos radijo vedėjas.

Metiniai kazimierinių pietūs įvyks sekmadienį, vasario 28, 12.45 v.p.p. parapijos salėje. Auka bilietams iki vasario 24 d. – \$25 suaugusiems; moksleivams (10 iki 16 m.) \$15. Auka tą sekmadienį prie įėjimo – \$30 suaugusiems; moksleivams (10 iki 16 m.) \$15. Programą atliks Montrealio “Melodija” su muz. Aleksandru Stankevičiumi. Bilietus galima įsigyti pas Šv. Kazimiero parapijos komiteto narius arba pas Nijolę Šukienę LITE. Veiks loterija. Komitetas iš anksto dėkoja visiems, kurie atneš saldumynų ar dovanų loterijai. Galima užsisakyti stalą 10-čiai žmonių. Skambinti Nijolei Šukienei (514 593-6859) ar Alice Skrupskytei (514 257-6761). Kviečiame visus atsilankyti. **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

UNIVERSITETO STUDENTŲ DĖMESIUI!

Montrealio lietuvių kredito unija “LITAS” SKELBIA KONKURSA vienkartinei \$2000 stipendijai gauti.

Paskutinė šių metų stipendijos prašymo diena yra **š.m. KOVO 31 D.**

Stipendijos įteikimas įvyks 2010 m. pavasarį kredito unijos “LITAS” metiniame susirinkime.

Dėl išsamesnės informacijos teiraukitės “LITAS”, 1475 rue de Seve, Montreal, QC H4E 2A8 Tel.: 514-766-5827

Vasario 16-osios minėjimas įvyks vasario 21, sekmadienį, 4 v.p.p. Anapilio didžiojoje salėje. Aukos bus renkamos parapijose ir prieš minėjimą. Bus išduodami pakvitavimai atleidimui nuo mokesčių. KLB Toronto apylinkė parūpins autobusą žmonėms vežti į minėjimą. Autobusas išvyks: nuo “Vilniaus Manor” 2.30 v. p.p., nuo Prisikėlimo parapijos 3 v.p.p. ir parveš atgal. Norintieji autobusu važiuoti prašom užsiregistruoti raštinėse. Laukiame gausaus dalyvavimo. **Inf.**

PUNIA
CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI
vidaus ir išorės; 20 metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628